SENTICE 1358-1988

Motto:

A jestli se již nevrátím
k té vesničce a tomu kraji,
ať do haléře utratím,
co jiní ukládají.

Vítězslav Nezval
"Z domoviny"

Milí přátelé,

dostáváte do rukou ucelený, stručný přehled vývoje naší krásné obce od první zmínky v historických pramenech až do současnosti.

Tak jak se měnil společenský řád, měnila se i její tvářnost a charakter jejích obyvatel. Dnes si už sotva dovedeme představit, s jakými problémy se musela potýkat, aby obhájila svoje právo na život.

Važme si odkazu minulosti a snažme se zanechat těm, co přijdou po nás, kus hodnotného díla. Dělme se o bohatství přírody se vším živým kolem sebe a zanechme ji po sobě takovou, aby z ní měli užitek i naší následovníci.

Važme si svobody, kterou pro nás vybojovali lidé, jimž nebyla lhostejná naše budoucnost, a kteří pro ni neváhali položit i svoje životy.

Važme si svobody, protože i zlatá pouta jsou jenom pouta.

Antonín Štěpánek
předseda Místního národního výboru
v Senticích

Červenec 1988

Obec Sentice leží v tzv. Boskovické brázdě, v údolí, směřujícím od severovýchodu k jihozápadu. Členité svahy, kryté lesem, patří k pahorkatině Brněnského masívu. Průměrná nadmořská výška je 245 m nad mořem, ale vrcholy svahů, jimiž je obec ze všech stran obklopena kromě severu a severovýchodu, mají výšku 370 - 400 metrů. Toto převýšení tvoří vyjímečné podmínky k tvorbě místních inverzí. Srážek, hlavně ve vegetačním období má nedostatek, roční úhrn je 576 mm, průměrná vlhkost je 80 %, vanou zde větry západních směrů.

Katastr obce má výměru 848,6 ha, z toho 305 ha je zemědělská půda, 536 ha půda lesní a 7,6 ha pastviny. Hnědozemní půda je vystavena vodní a větrné erozi a to tím více, čím je sklon terénu větší. Proto mají lesy také význam půdoochranný a kromě toho brzdí pohyb vzduchu směrem do údolí a z něho. Obec má charakter zemědělský, daný přírodními podmínkami. Část obyvatel pracuje v Jednotném zemědělském družstvu Družba se sídlem v Čebíně, ostatní dojíždějí za prací do Brna, Kuřimi, Drásova, Veverské Bitýšky a Tišnova. Nejbližší obce jsou Hradčany - 3 km, Tišnov - 6 km, Čebín - 3 km, Chudčice - 3 km, Veverská Bitýška - 6 km. Brno je vzdáleno 22 km.

Sentice leží v oblasti bohatých archeologických nálezů z doby bronzové - u Malhostovic, Kuřimi a Železného. Jako součást Velkomoravské říše bylo Tišnovsko osídleno již asi 3 000 let před naším letopočtem, což dokazují nálezy páskové keramiky v Moravských Knínicích, Malhostovicích a Drásově.

Podle postupu slovanského osídlování, spojeného s názvy osad, lze uvažovat, že naše obec mohla existovat již v 10. až 9. století (nejstarší osady mají koncovky -ice, mladší -any, později založené osady mají koncovku -ov, a -in). O ranné historické době se dovídáme z popelnicového pole na Žalvíři u Malhostovic a popelnicového pohřebiště v trati Žárské u Drásova. Do 13. století se držel primitivní způsob obdělávání půdy a teprve zvýšenou těžbou kovů, nejvíce železa a jeho zpracováním, dochází k rychlému hospodářskému vývoji. Dokonalejší nástroje umožňují lepší obdělávání půdy a tak se osady začínají rozrůstat. Dosavadní rozdělení země na hradské obvody, které spravovali pro zeměpána, českého knížete, knížecí úředníci, se rozpadá. Král, stejně jako údělná knížata, začal propůjčovat jednotlivé osady s lidmi církevním institucím nebo k dočasnému užívání svým úředníkům, kteří se stávali na propůjčeném území vrchností. Takto propůjčený majetek se nazýval "léno" neboli "feudum". Vrchnost odváděla pro zeměpána tzv. pozemkovou rentu - v naturáliích a později, protože feudálové nemohli spotřebovat veškeré naturálie odevzdávané poddanými, dávali poddaní část pozemkové renty v penězích - tzv. činži. Menší šlechta si budovala opevněné dvory nebo tvrze, jak tomu bylo i v Senticích, kde stávala tvrz v místech zahrady domu č.p. 6 a býval okolí ní rybník. Dnes po ní není památky.

Poprvé se o Senticích dovídáme z písemných pramenů až v roce 1358, kdy Beneš z Pavlovic prodal rychtáři ze Sentic a jeho dědicům dvě hřivny a čtyři groše roční činže. Pak po dlouhou dobu nemáme o obci žádných zpráv. Až v roce 1406 se dovídáme, že Kateřina řečená Fridrichová pohnala Viléma z Pernštejna z obilí jarého i ozimého i z jiného nadbytku, což tu v Senticích (Semčicích) ostavila, čehož pokládala za sto hřiven. Že jí to slíbil zaplatiti nebo vrátiti a toho jí neučinil. V lednu následujícího roku páni rozhodli: "Aby Fridrichová na posudku dobrými lidmi dokázala, že jí to pan Vilém pobral. Vezmou-li to ti lidé na svou víru, že jí to pobral, má jí zase pan Vilém všechno vrátiti a to těmi lidmi, ježto tu ve vsi sedí." Rozsudek zněl pak ve prospěch Fridrichové. Přesto však pan Vilém jí nic nedal, takže ho roku 1409 opět pohnala před zemský soud. Roku 1407 měl nějaké zboží v Senticích také jakýsi Hlaváč, jenž se psával dle vsi. Současně tu seděl Jan Kosa z Okrašovic a ze Sentic. Byltě pohnán od Kačny vdovy z Jenče, roku 1407 ze šedesáti hřiven, že jí cosi pobral "bez viny", anať naň žádné péče neměla". Kateřina neboli Katruše Fridrichová ze Sentic žila ještě roku 1418. Tehdy jí pohnal Jan Hlaváč z Ronova ze všeho zboží i doživotního, i z nadbytu horního i dolního, ze třista červených zlatých, že pobrala Heršovi z Lelekovic jeho nadbyt, koně, odění i hotové peníze, kdežto Hereš byl ty peníze dlužen Hlaváčovi. Roku 1418 král Václav dovolil, aby sídlo a statek Sentice, které byl Prokop Soběšín od Jana Kosy za třista kop koupil, a dědinu Velké (Moravské) Kněnice u Kuříma i z tamějším patronátem (které byl týž Prokop koupil od Mikuláše z Rohozova a od Zdeny, jeho manželky), aby to vše Jan z Lomnice za pětset kop groší koupil od téhož Prokopa a jeho bratří Petra a Markvarta. V půhonech roku 1459 jest častěji jmenován Jaroslav z Lomnice a Sentic a Bohuš z Lomnice a Sentic.

Bohuš a Jaroslav se dopouštěli různých násilností, i mezi sebou se nepohodli, takže roku 1464 Bohuš pohnal Jaroslava ze dvou set kop groší, že v zemi mírné táhl jest na jeho zboží a tu jest mu lidi jeho bubil v Čebíně i v Senticích a dva rybníky mu vylovil a dvanáct koní na Meziříčí a na Předhradí mu vzal. Toho roku pohnal Jaroslav z Lomnice jako pán Sentic a částí Moravských Kněnic Přemka, knížete těšínského na Veveří ze sto hřiven groší. Jaroslavovi lidé koupili v horách panství Veverského lesy ke stavění a prodeji, ale úředníci si peníze od nich vzali a lesů jim vyvézti nedali, a skrz to Jaroslav i jeho lidé škody vzali, že jsou lidé jemu z půstek (z pustých snad vyhořelých gruntů) odešli. Dle dvou pergamenových listin, které Sentice roku 1859 uložily v Zemském moravském archivu, Jan a Václav, bratři z Lomnice ve čtvrtek před svatým Jiřím roku 1496 pustili svým poddaným v Senticích odúmrť a Zikmund z Ludanic přenechal roku 1519 sentickým svůj tamější dvůr s pěti lány orné půdy za roční peněžní činži v dědičný majetek (vysvětlivka: Odúmrť - zemřel-li poddaný, pak veškerý majetek připadl vrchnosti, jež ho přidělovala jinému poddanému).

Roku 1499 zapsal Jan z Lomnice a na Náměští na Senticích se dvorem a na dědině Bohuňově své manželce Markétě z Boskovic 625 kop groší věna a roku 1504 ještě 25 kop na Moravských Kněnicích a Senticích.

Od roku 1519 celé Sentice a půl Moravských Kněnic z polovicí patronátu patřilo k hradu Veveří, neboť je Jan z Lomnice a na Brumově prodal Zikmundovi z Ludanic a na Veveří. Zikmund z Ludanic, zástavní majitel hradu Veveří, užíval hrad od roku 1519 až do roku 1531. Ačkoli roku 1511 král Vladislav hrad Veveří po vyplacení zástavního listu dědičně přenechal zemskému hejtmanovi Janu z Lomnice a Meziříče, přece zůstal hrad v držení Ludaniců, od roku 1519 v rukou Zikmunda z Ludanic. Hrad Veveří byl založen zeměpány, údělnými knížaty brněnskými, potomky Přemyslovců, kteří sídlili od 11. - 12. století v blízkém Brně. Patří k nejstarším hradům, ale spolehlivých zpráv se o něm zachovalo jen velmi málo. Do 15. století držela hrad markrabata moravská, v roce 1645 byl obléhán Švédy, bez úspěchu.

Roku 1522 Zikmund z Ludanic a na Veveří složil své manželce Kateřině z Vlašimi právo věnné na vsi Sentice, Kněnice a Chudčice. Po devíti letech upsal Jan ml. Rokycký z Ludanic a na Veveří své manželce Anně z Vlašimi 1250 kop groší věnem na Senticích, Kněnicích a Chudčicích.

Páni z Ludanic byli starožitnou rodinou uhersko-moravskou. Psali se dle svého sídla Ludanice na Slovensku. V Uhrách se objevuje tato rodina už ve 13. století, na Moravě nabyla statků až v 15. století a to především Rokytnici a Přerov, kde si zbudovala hrobku. Po Zikmundovi z Ludanic nastupuje Jan Rokycký z Ludanic, do roku 1537 dědičný pán na Veveří. Zikmund z Ludanic držel hrad až do roku 1531. Tehdy totiž synové Jana z Lomnice a Meziříče - Jindřich, Václav a Bohuslav odstoupili zástavní právo na hrad Janu Kunovi z Kunštátu a Lukova. Kuna hned Zikmundovi hrad vyplatil a pak prodal Janu ml. Rokyckému z Ludanic. K panství patřil hrad Veveří, městečko Veverská Bitýška, dědina Sentice s pustým tvrziskem, Chudčice, Jinačovice, Rozdrojovice, Knihničky, Bystřec s kostelním podacím, v Žebětíně 7 člověků čili poplatných lidí a kostelní podací, Moravské Knihnice s ko-

stelní podací, pustá dědina Hlinka (stávala nad Hvozdcem, trať kde bývala se podnes nazývá V Hlince), pustý Kocanov (bývalá dědinka u Moravských Knihnic), dále roční poplatky a desátky, roboty v dědinách, náležejících oslavanskému, rajhradskému a tišnovskému klášteru (tj. v Německých Knihnicích, Ostrovačicích, Domášově, Hlubokém, Hvozdci, Komíně, Drásově, Březině, Svatoslavi, Hradčanech) i s poplatky poddaných žebětínských, pokud patřily ku klášteru Králové na Starém Brně.

V Senticích tvrz zpustla, protože v ní nikdo nebydlel. S dědinami Čebínem, Senticemi a Chudčicemi uzavřel roku 1531 čebínský farář Samson Kovalec smlouvu, podle níž se zavázaly odvádět jemu a jeho nástupcům z polí desátý snop všech plodin. Moravské Knihnice s patronátem jsou již uvedeny celé. Druhou polovinu totiž přikoupil Václav z Lomnice (syn Jana z Lomnice a na Meziříčí) od Jana z Lomnice a Brumova a připojil je k Veveří, když Kunovi odstupoval zástavní právo na hrad.

Jan Rokycký z Ludanic zapsal zástavou na hradě Veveří v zemských deskách ihned jak jej koupil, dva tisíce kop grošů Kryštofovi z Boskovic a Třebové a věnem na Senticích, Knihnicích a Chudčicích 1250 kop své manželce. Roku 1537 prodal Jan Rokycký Veveří Janu z Pernštejna, který po roce odstoupil kupní list svému ujci Janu z Lipé. Trh se však pravděpodobně rozešel, protože Jan z Pernštejna teprve v roce 1541 pojistil Veveří v zemských deskách Pertuoltovi z Lipé a jeho bratřím Vilému a Čeňkovi (páni z Pernštejna byli starožitný a bohatý rod českomoravský). Pertuolt z Lipé (nyní Česká Lípa na Litoměřicku v Čechách) a jeho bratři Vilém a Čeněk drželi hrad až do roku 1559, kdy ho prodali Albrechtovi a Janu Šemberovi z Boskovic (rod Boskovický byl z nejstarších a nejslavnějších rodů moravských). K Veveří patřilo: Hrad Veveří s dvorcem u hradu, městys Veverská Bitýška s kolaturou, s panským pivovarem, s mlýnem, s chmelnicí i se zahradou u mlýna ležící, pustá dědina Hlinka, dědiny Chudčice, Sentice s pustým sídlem rytířským, Moravské Kynice, Jinačovice, Rozdrojovice, Kyničky, Bystrc s usedlými poddanými, usedlostmi, běžnými činžemi a robotami, s rybníky, řekami a lesy, křovinami, horami, mlýny, loukami a kopaninami. Pak od klášterů v Oslavanech, Rajhradě, Tišnově a na dědinách v Německých Kynicích, Ostrovačicích, Domášově, Hlubokém, Hvozdci, Eivanovicích, Komíně, Drásově, Březině, Svatoslavi a Hradčanech podíly peněžních činží a majetků, podíly robot a vše, co bývalo od klášterů a dědin k Veveří placeno a pracováno.

Roku 1572 prodal Albrecht Černohorský z Boskovic Veveří Znatovi z Lomnice a na Říčanech (nejvyššímu zemskému sudímu markrabství moravského) a Magdaleně z Mírova, jeho manželce. Znata z Lomnice a na Říčanech spojil roku 1573 s Veveřím Říčany a Javůrek. (Rod Říčanský byl rodem velmi zámožným a rozvětveným, který se Říčanským nazýval ještě v roce 1629, kdy už Říčany dávno nedržel. Nejstarší zpráva o něm je z roku 1237, kdy Karel, Beneš a Ladislav z Říčan jsou podepsáni jako svědkové na listině, v níž král Václav odstoupil kostelu sv. Petra v Brně Bosonohy za Medlany, Březovice aj.).

Od té doby zůstaly Říčany s Veveřím spojeny. Magdalena zemřela roku 1583. Dle smlouvy uzavřené roku 1585 mezi Znatou a Tasem z Lomnice, měl Tas, kdyby Znata zemřel bez potomků, dědit po Znatovi hrad Veveří s Říčanami. Naproti tomu však Znata po Tasovi dědit hrad Jemnický. Znata zemřel bezdětný, a tak byl Tas z Lomnice pánem na Jemnici, hradě Veveří s Říčanami atd., a na to také na Velkých Němčicích a Jaroměřicích. S manželkou Alžbětou z Lipé měl dceru Kateřinu, kterou pojal za manželku Zikmund, svobodný pán z Tiffenpachu (kolébka bohaté rodiny svobodných pánů z Tiffenpachu byla ve Štýrsku, kde ji lze stopovat už od 11. století). Tiffenpach od manželky Kateřiny, která po rodičích všechen majetek zdědila, koupil vše, tudíž i hrad Veveří s Říčanami a příslušenstvím. Veveří s Říčanami podržel, ostatní převzatá panství do roku 1617 zase prodal. Druhou manželkou Zikmunda z Tiffenpachu se stala asi roku 1617 Bohunka (Božena, Beatrix), starší dcera hejtmana moravského Karla ze Žerotína, vdova po Hynku z Vrbna, se kterým měla děti, se Zikmundem nikoliv. V povstání nekatolických českých a moravských stavů proti Ferdinandu II. roku 1619 se přidal Zikmund k povstalcům (byl vyznání protestantského). Bitvou na Bílé Hoře 8. listopadu roku 1620 bylo povstání potlačeno, Morava podrobena, Zikmund odsouzen k smrti a ku ztrátě statků - tedy i Veveří a Říčan. Obdržel však na přímluvu Karla ze Žerotína, jenž zůstal Ferdinandu věren, milost. Roku 1627 se stal bezpochyby katolíkem, aby nemusel svých statků na Moravě prodati a do ciziny se odstěhovati, jak bylo všem nekatolíkům od Ferdinanda nařízeno. Zemřel v roce 1637 a poručil své statky včetně Veveří a Říčan bratru Rudolfovi. Po něm převzala Veveří a Říčany jeho manželka Marie Eva Alžběta, rozená hraběnka ze Šternberku, 1653 až do roku 1668. Vdova po Rudolfovi z Tiffenpachu Marie Eva Alžběta, rozená hraběnka ze Šternberku neměla s Rudolfem děti. Byla však před tím provdaná za hraběte Václava Michala z Althanů; z toho snatku měla syna Václava a Michala a dceru Marii Maxmilianu Terezii, vdovu po hraběti Jáchymu ze Sinzendorfu. V poslední vůli 1668 ustanovila oba dva syny i dceru stejným dílem dědici svých statků. Veveří a Říčany převzala Marie Maximiliana Terzie, která se provdala po druhé v roce 1668 za Antonína Františka, hraběte z Collatů, taktéž vdovce. (Šlechtická rodina Collatů pocházela z Italie, kde lze její předky stopovat až do století devátého). Marie Maxmiliana Terezie prohlásila statky fideikomisními (majetek, který majitel zajišťuje pro rod ustanovením o jeho nezcizitelnosti a dědické posloupnosti) a ustavila dědičnou posloupnost v poslední vůli tím způsobem, že je měl dostati po její smrti starší syn ze snatku druhého - Leopold, hrabě z Collatů, po něm mladší syn Kristián z Collatů a kdyby ti bez dětí zemřeli, teprve její synové z prvního manželství - a to byli hrabata ze Sinzendorfu. Podle této poslední vůle převzal fiedikomisní statky Veveří a Říčany roku 1680 její starší syn Leopold, hrabě z Collatů a držel je do roku 1706, kdy ještě svobodný padl v souboji. Mladší bratr také bezdětný, zemřel už dříve. Tak podle zmíněné poslední vůle nastoupili roku 1707 v dědictví hrabata ze Sinzendorfu a to: Jan Weikar Michal Václav, který se oženil s Isabelou Maří Magdalenou Alžbětou, rozenou landkraběnkou Fürstenberg - Stüttingenovou a měli spolu tři děti.

Po něm zdědil roku 1715 panství Veverské jeho syn Prosper (tehdy teprve patnáctiletý). Ten pojal za manželku Filipinu, hraběnku z Althanu, se kterou měl tři syny a dceru. Po smrti otce Václava držel od roku 1773 až 1802 panství Veverské a Říčanské.

Roku 1802 kupuje panství od Prospera, hraběte Sinzendorfa Vilém baron Mundy, který měl tři děti a zbohatl soukenictvím (roku 1780 založil v Brně továrnu na sukna). Zároveň se stal pánem panství tišnovského, po zrušení kláštera Porta coeli v roce 1782. Když vyrostl Jan Vilém svobodný pán Mundy, majitel Veveří a Tišnova, pojal za manželku Isabelu, dceru hraběte Kalnokyho z Letovic. Měl dva syny, manželství se mu ale nevydařilo, hraběnka se s ním dala soudně rozvést.

Roku 1830 prodává Mundy Veveří princi Gustavovi z Wasy, vnukovi švédského krále Gustava Wasy III. Princ Gustav se oženil s Luisou, princeznou badenskou. Syn, který se narodil, zemřel a je pochován v kostele Matky boží ve Veverské Bítýšce, dcera Karolina se stala saskou královnou. Manželství Luisy a Gustava bylo také rozvedeno, hrad Veveří a Říčany byly prodány baronu Jiřímu Šimonu ze Siny roku 1844 (rodina Sinů pochází z Bosny). Ten odkázal panství Veverské své vnučce Heleně, svobodné paní ze Siny. Za mladistvou Helenu spravoval panství její otec Šimon, svobodný pán ze Siny od roku 1856. Helena se provdala za Řehoře Ypsilantiho a držela panství Veverské až do roku 1881. Po ní byl majitelem Veveří baron Mořic z Hirsch-Gereuthu, syn bavorského dvorního bankéře. Jeho jediný syn Lucien zemřel ve 32 létech a otec ctil jeho památku dobročinností. Po něm nastupuje na panství Veverské hrabě Mořic Arnold de Forest, který vlastní kromě Veveří též rosický statek.

Sentice patřívaly k faře čebínské, která v době všeobecného odpadlictví od víry pozbyla svou samostatnost a byla v roce 1653 přidělena k faře lomnické. Pro velkou vzdálenost byla duchovní správa obtížná, proto si vymohly Sentice spolu s Chudčicemi roku 1686 až 1697 přifaření do Veverské Bítýšky. Za dočasného přifaření odváděly veversko-bítýšskému faráři desátek dvojí, jeden stálý, jiný desátkový (stálý byl každý rok stejný, desátkový byl vytýkán na poli a jeho výše stoupala dle úrody). Když na polích bylo obilí svázáno a složeno do mandelů, žádali sousedé vrchnostenský úřad, aby vyslal své zřízence na vytýkání desátku. Obyčejně se dostavil hejtman sám s některým úředníkem, nejčastěji purkrabím. Obec dávala na obecní útraty hostinu na počest vytýkajících pánů officírů (panských úředníků). Dělo se tak dvakrát za rok, při obilí ozimém obyčejně dva dny v srpnu, při jarním den.

Soudní a trestní moc nad poddanými vykonával panský úředník - hejtman nad celým panstvím, který měl v každé obci rychtáře, kterého ustavovala vrchnost. Rychtář vymáhal poddanské dávky pro pána, sám byl osvobozen od roboty i dávek. Rozdělovat poddaným práci a náleželo mu místní trestní právo. Z pokut si mohl jednu třetinu ponechat. Později stával v čele obce purkmistr (pudmistr), který byl prostředníkem mezi poddanými a pánem a měl k ruce několik vážených sousedů, jimiž se říkalo přísežní, radní nebo konšelé.

Písemné záznamy se nevedly. Číst a psát uměl málokdo, spoléhalo se na poctivost přísežních a purkmistra. Sentická obecní pečeť měla ve znaku dvě zkřížené kosy a nápis: CEDYNA SEMTYCE +1694+. Na kriminální soudy mělo panství Veversko-Říčanské hrdelní právo ve Veverské Bitýšce. Obec Veverská Bitýška musela mít všechno potřebné příslušenství: věznici (káznici, šatlavu) s mučírnou, aby mučením byl zločinec donucen k doznání; dále musela mít pouta, klády, pranýř, popraviště, popravního mistra nebo aspoň právního posla (na vydržování právního posla přispívaly též ostatní obce panství). Purkrabí (kastelánové hradů zeměpanských) vykonávali veřejnou správu politickou a soudní v okrsku k hradu přináležejícímu, čili tzv. hradské opravě. Kromě toho spravovali důchody, vycházející knížeti ze statků, které k hradu náležely. Purkrabí též dohlížel na lesy. Hrdelní právo Veverské Bitýšky bylo zrušeno roku 1729; od tohoto roku ho převzaly Rosice (kromě Žebětína, který přináležel hrdelním právem ke Starému Brnu).

Vrchnosti byly povinny udržovat poddané v takovém stavu, aby mohli poplatky řádně odevzdávat. Za tím účelem se tvořily zálohy, aby se v létech špatných mohlo z nich rolníkům půjčovat. Na Veveří se tak dělo v roce 1725, kdy bylo poddaným z takové zálohy půjčeno žito a oves. Do Sentic bylo půjčeno 189 mír a jeden a půl achtle žita a 231 mír a 4 achtle ovsa.

Sentičtí podruzi měli povinnost sušiti a hrabati seno a otavu v Hlinkách. Robotu konali: 13 půlláníků dvojspřežně 3 dny týdně, 7 podsedníků pro 2 dnech pěší roboty po celý rok. Osm domkařů 26 dní pěšky ročně, dva domaři 13 dní pěšky ročně. Podruzi též 13 dní. Na penězích odváděli sentičtí 45 zlatých 47 krejcarů, 6 a 1/2 husy, 17 kuřat, 213 vajec. Obilí 4 kopy žita, 1 kopu ovsa.

V době od sv.Jana do sv.Václava robotovali sedláci mimo robotu tažní každý 3 dny týdně robotou pěší, a pěší robotníci místo 3 dnů po celý týden. Za vybavení z robot v roce 1849 zaplatily Sentice 8 101 zlatých 20 krejcarů. Dle urbáře z roku 1668 byli ve vsi usedlí: 2 celoláníci po 40 mírách, 3 třičtvrtěláníci po 30 mírách a 3 domkaři. Pohořelí od sv.Mikuláše roku 1666: celolán, 3 třičtvrtělány, 4 půllány, čtvrtlán a domek. Roku 1793 tu bylo 41 domů a 242 obyvatel, v roce 1839 48 domů a 328 obyvatel.

Na každý rok určoval Zemský sněm dle požadavků zeměpanských a zemských výši daně. Nejnižší byla v létech 1670 až 1683. Z lánu se platilo 18 zlatých, z komína 1 zl. a 20 kr. S válkami tureckými se daně zvýšily a šlechta musela platit i z vlastního (v roce 1686 se platilo z lánu už 27 zl., z komína 4 zl. a 24 kr.). Sentice platily: daň ze 6 poddanských lánů a ze 6 a 3/4 achtelů, a z 19 poddanských komínů podle starého berničního zřízení moravského, platného od roku 1670.

Pro celé období feudalismu je typickým hospodařením trojpolní úhorový systém, který spočíval v tom, že se půda rozdělila na 3 díly, z nichž jeden se osel zimním obilím, druhý jařinou a třetí zůstával ladem. Říkalo se mu úhor.

Na úhoru se pásl dobytek. Sentice měly společné pastviny s Čebínem. Bývaly vždy na rozhraní katastrů. Platívalo staré zvykové právo spolupastvy. Páslo se společně, meze nebyly vytyčeny, pastvy se prolínaly. K rozdělení pastvin dochází až v roce 1833, kdy je jich citelný nedostatek. (V písemných záznamech se právu spolupastvy říká "compascuum").

Majetkové spory mezi feudály a převody šlechtických majetků citelně ovlivnovaly život poddaných. Taktéž náboženské poměry, které byly po husitském období velmi složité. Za husitských válek roku 1425 byl jakožto církevní majetek vypálen Drásov, patřící k tišnovskému klášteru Porta Coeli, založenému roku 1234. Husitské vojsko tábořilo na mírně sklonněné planině mezi Čebínem, Hradčanami a Senticemi. Táboři se zdrželi u Sentic jen několik dní (od 1. do 7. listopadu 1425), ale vesničanům zůstalo v paměti místo, kde měli ležení a od té doby se začalo říkat polím i lukám, které se v těchto místech nacházely, Tábor.

Po husitském období velká část národa byla nekatolická, kromě ultrakvistů byla též Jednota bratrská a z Německa začíná k nám pronikat v polovině 16. století víra protestantská. Tyto rozhárané náboženské poměry měly nepříznivý vliv na farníky, takže mnozí odmítali platit farářům povinné dávky peněz a naturálií. Aby se čebínský farář vyhnul nesnázím, ujednal roku 1531 s Čebínem a přifařenými Senticemi a Chudčicemi smlouvu o desátcích, dle které mu farníci dávali každý desátý snop obilí. Koncem 16. století patřil Čebín nekatolickým pánům, Žerotínům, kteří byli významným českobratrským šlechtickým rodem. Po vymření rodu Jagellowců v roce 1526 se dostali na český trůn Habsburkové, kteří se snažili omezit moc šlechty a přáli katolíkům. Slechta se bránila proti těmto opatřením a rozhodujícím střetem byla bitva na Bílé Hoře roku 1620. Vzpoura českých stavů, proti Ferdinandu II. přerostla ve válku, která trvala 30 let a zachvátila celou střední a severní Evropu. Záminkou byla otázka náboženská, ale ve skutečnosti to byl boj o moc v Evropě. Proti Habsburkům, podporovaným samotným papežem, se spojila řada evropských zemí, včetně Švédska. Najatí žoldnéři si opatřovali potraviny pleněním u městského a venkovského obyvatelstva. V roce 1640 až 1645, kdy Švédové několikrát táhli naším krajem, přepadli a vypleníli Tišnov, tišnovský klášter a vypálili Veverskou Bitýšku. Hrad Veveří dobyt nebyl. Ve válce 30-ti leté vyhořela i čebínská fara. Když roku 1648 válka 30-ti letá skončila, zem byla zpustošena, mnoho obyvatel zahynulo nebo se vystěhovalo.

Aby stát získal přehled o platebních možnostech jednotlivých panství, dal provést soupis poddaných a usedlostí (1656 - 1657) a posléze v 70-tých létech 17. století jsou zachyceny usedlé i pusté grunty v soupise, pořizovaném na Moravě, kterému se říká lánské nebo lánové rejstříky. Přesto, že se vrchnosti snažily, aby žádný grunt nezůstal bez hospodáře, grunty pustly, protože nebylo lidí. V této době dochází k utužování roboty a venkovský člověk se stává v průběhu 17. a 18. století z poddaného nevolníkem.

Za vlády Marie Terezie roku 1771 až 1772 řádil hladomor a lidé se bouřili. Císař Josef II. vydává soupis robotních povinností a robotní patent v roce 1775, kde stanovuje pevnou výměru robot, které se nesměly zvyšovat a žádala-li vrchnost od poddaných více práce, musela ji zaplatit. Nové robotní povinnosti byla zapsány v tzv. urbariální fasi.

Až do pruských válek (války mezi císařovnou Marií Terezií a pruským králem Fridrichem II.) se v našich zemích nestavěly silnice. Místa, kudy se dalo chodit a jezdit, udržovala sama vrchnost. Aby se zlepšilo spojení s nejdůležitějšími městy rakouské monarchie, začaly se budovat tzv. erární nebo císařské silnice, které měly usnadnit též rychlý přesun vojska. Na stavbu silnic a na vojsko bylo potřeba mnoho peněz, proto stát provedl kontrolu soupisu půdy a zpoplatnila se i půda zatajená nebo obdělávaná pustá půda. Bylo to v roce 1749 - tzv. rektifikace, která měla sloužit k novému rozdělení daní, ale příjmy státu se proti očekávání nezvýšily a proto Marie Terezie nařídila soupis veškeré panské půdy a zdanila ji poloviční taxou, jako půdu selskou. Páni platili poprvé v dějinách monarchie pozemkovou daň.
Seznamy byly pořízeny v roce 1750 a říká se jim dominikální fase (přiznání).

Pozemky a užitky duchovenstva a královských měst byly vyšetřeny a podrobeny daním až v roce 1791 (vyjma desátků), kdy přibývají v záznamu pozemky svobodnické. Císařský dvůr se nespokojil se seznamem panské půdy a příjmů vrchnosti, pořizuje novou evidenci půdy poddanské. Tato nová evidence se nazývá "tereziánský katastr". Měl zachytit počet a velikost selských hospodářství na jednotlivých panstvích a spravedlivější rozvržení poddanských platů. Ty už se neodváděly všechny ve prospěch vrchnosti, část z nich si bral stát. Veškerý majetek byl tímto rozdělen na dvě části:

1. poddanský - rustikální (vesnický, selský)
2. vrchnostenský - čili dominikální (panský)

Na rozdíl od činží placených z půdy majitelům panství, se státním daním říkalo kontribuce. Doba vlády Marie Terezie a syna Josefa je nazývána vládou osvícenského absolutismu. Císař Josef II. se snažil o ulehčení robot, poplatků a pod. břemen poddanských a o snesitelnější vztah poddaných k vrchnostem. Proto zrušil roku 1781 nevolnictví (dříve se nesměl poddaný bez svolení vrchnosti ženit, učit, odstěhovat) a aby zvýšil zájem poddaných o hospodářství, nařídil, aby si každý sedlák svůj majetek pána koupil. Zrušení nevolnictví napomohlo městům k získání nových pracovních sil. Koncem 80. let 18. století se prováděly nové soupisy poddanské i panské půdy, jež byly mnohem přesnější a podrobnější. Soupisu se říká Josefinský katastr. Práva feudálů byla omezena, na místo šlechty přichází nová třída - buržoasie. Francouzská buržoasie vyhlašuje republiku a dává tím příklad ostatním evropským zemím. Ve Francii se však dostal k moci Napoleon Bonaparte, který se prohlásil císařem a za jeho vlády se proměnily obranné boje v útočné války, jež zasáhly i do střední Evropy.

Když dne 2. prosince roku 1805 porazil Napoleon rakouská a ruská vojska u Slavkova, zaplavili Francouzi Moravu a dostali se též do Čebína. Ve válkách s Napoleonem utrpělo Rakousko řadu porážek, protože rakouské armádě chyběly spolehlivé mapy. Začaly se zhotovovat dle vytýkaných triangulačních bodů a staly se též podkladem pro budování silnic a k zachycení veškeré půdy, za účelem daní.

7. září roku 1848 dochází za vlády císaře Ferdinanda V. ke zrušení roboty a svazku poddanského. Obilní i peněžní kontribuční fondy přešly r. 1864 do správy podílníků a byly z nich utvořeny pouze fondy peněžní, čili záložní. Do prvního kontribučního fondu veverského byl zvolen ze Sentic Josef Hornanský, r. 1890 František Pleskač.

V r. 1888 měly Sentice 615 katolických obyvatel a jednotřídní školu. Panství veversko-říčanské zasahovalo do tří okresů: Tišnovského, Brněnského a Ivančického. Svazkem poddanským s ním bývaly spojeny: Městečko Veverská Bitýška, dědiny Bosonohy, Bystrc, Chudčice, Hvozdec, Javůrek, Jinačovice, Kyničky, Moravské Kynice, Německé Kynice, Komín, Říčany, Rozdrojovice, Sentice a část Žebětína.

Zrušením poddanství se dostává do čela správy obce starosta a radní. V 18. století se projevuje nedostatek půdy, proto feudálové vysoušejí rybníky a mění je v louky, které dávají hodnotné seno. Na panská pole se dostává nová plodina cukrovka, jejíž pěstování stojí mnoho práce a proto nacházejí pracovní příležitost u panských dvorů sezonní dělníci a nádeníci. Tato práce je však placena málo, a tak lidé odcházejí za výdělkem na celý pracovní týden až do Brna, nejprve pěšky, později využívají železnice z Brna do Tišnova, která vedla přes Drásov a byla postavena v r. 1882. Ti, kteří neměli žádnou půdu, nemohli se uživit. Jejich ženy pomáhaly při špičkových pracích u sedláků. K hoře Čebínce jezdili lidé z okolních vesnic pro vápenec, ze kterého si sami pálili vápno. Před první světovou válkou zde zavedli pálení vápna na prodej bratři Maláškové, kteří sem přišli z Maršova a spojili se s Josefem Rosou. Ke znárodnění vápenice dochází v r. 1950, kdy je začleněna jako pobočný závod k Maloměřické cementárně a vápenici. Po předchozím průzkumu zásob bylo v r. 1957 rozhodnuto o vybudování moderního podniku. I. světová válka v roce 1914 je charakterisována upisováním válečných půjček a odebíráním kostelních zvonů z obcí, protože Rakousko potřebovalo k vedení války mnoho kovů. Děje se tak i v naší obci, kde byly v této době sňaty oba zvony z kaple Jana Nepomuckého. V r. 1918 dochází vyhlášením Československé republiky k vytvoření naší národní samostatnosti. Za I. republiky pracuje při samých hranicích katastru cihelna firmy Havlín - Žák ze Sentic, jejíž činnost zaniká za protektorátu.

Po roce 1945 dochází ke znárodnění podniků a pozemkové reformě a do čela vedení obcí se dostávají volené národní výbory. Zákon o národním pojištění a důchodové zabezpečení ve stáří ruší v obcích chudinské fondy.

V naší obci stával chudobinec na č.p. 45 a u vjezdu do obce stávala tabulka, která hlásala: "Na základě § 2 se žebrání v obci zapovídá". Obecní pastouška bývala v č.p. 21.

Velkým přínosem bylo dobudování železniční tratě z Brna do Havlíčkova Brodu (1939 - 1953). V r. 1966 byla tato trať elektrifikována a 4.11.1966 tudy projel první elektrický rychlík. Nádraží v Čebíně bylo postaveno na pozemcích naší obce, proto bylo provedeno v r. 1967 jejich překatastrování.

Silnice, cesty

Stará cesta ze Sentic do Čebína vedla poblíž bývalé Havlínovy cihelny po hrázi čebínského rybníka Pliský nebo Blížky (Blízký?). Památkou na rybník je jméno polní trati Blížky. Kotlinu mezi Senticemi a Čebínem zabíral rybník Tábor. Velkou část jeho plochy zabrala železniční trať Brno - Havlíčkův Brod a čebínské nádraží. Po jeho hrázi, dosud znatelné, jde silnice do Sentic. Tato silnice se začala stavět v roce 1954 svépomocí sentických občanů, dohotovena byla v roce 1956. Její vyměření provedl technický úředník František Kolář.

Silnice z Brna do Tišnova byla postavena v roce 1829 až 1833. Silnice z Brna přes Veverskou Bitýšku do Tišnova 1829 (práce se vlekly až do roku 1846). Silnice Chudčice - Sentice se stavěla v roce 1921. Stavbu provedlo Dlaždické družstvo ze Žebětína. Kámen na silnici byl lámán na pozemku Františka Malého na trati Knězka a na pozemcích Jana Ondrouška a Františka Mašínského. Stavba silnice k drásovskému nádraží proběhla v roce 1931.

Místní cesty

V roce 1952 byla rozšířena cesta mezi zahradami Eduarda Adrlíka č. 2 a Josefa Malého č. 87. Roku 1956 - budování silnice v trati Za Uličkou. Roku 1972 provedena povrchová úprava vozovky penetračním postřikem V Sadě, u Juránkových a Za Uličkou. V tomto roce byly vybudovány a zakryty kanalizační šachty podél silnice. V roce 1962 byla vybudována silnice u hájenky Rostislava Nováka svépomocí sentických občanů. V roce 1986 - oprava cesty k č.p. 162 a 99, v r. 1987 - oprava cesty k č.p. 34.

Škola

Sentické děti chodily do školy čebínské, o které máme zprávy až z první poloviny 18. století, i když můžeme předpokládat, že se zde vyučovalo už před válkou třicetiletou, protože v každé farní osadě byla zřizována škola. Chodily do ní též děti z Chudčic a Hradčan. Povinnou školní docházku od 6 do 12 let zavedla dekretem císařovna Marie Terezie. Nařídila, aby se ve větších dědinách zřizovaly triviální školy (vyučováno čtení, psaní a počítání). I když docházka byla povinná, nařízení se nedodržovalo a do školy chodily pouze děti z rodin, které si to mohly dovolit.

Plat učitele se skládal ze školního platu, který mu dávali rodiče dětí, z obilních dávek a z tzv. sobotálesu, t.j. peněz nebo naturálií, jež vybíral každou soboru učitel po domech. To vše byly příjmy nejisté. Aby se vyhnul trapnému vymáhání těchto požitků, uzavřel čebínský učitel Metoděj Sehnal roku 1837 s Čebínem, Chudčicemi a Senticemi smlouvu, v níž byla stanovena výše naturálních dávek a provedeno ocenění v penězích. Ze Sentic dostával od 20 gruntovníků:

20 snopů žita	= 2 zl.	40 kr.
20 bochníků chleba	= 2 zl.	40 kr.
40 koláčů	=	40 kr.
20 půlžejdlíků sádla	= 1 zl.	40 kr.
koleda	=	40 kr.
školné	40 zl.	

Roku 1792 byla čebínská škola přestavěna, část peněz dal stát, materiál poskytlo panství Lomnické a Veverské, k němuž patřily Sentice.

Z listin obecních se dovídáme, že již v r. 1829 upravili zdejší občané radnici na školu, místo učitelské však obsazeno nebylo. Snahou o zlepšení základního vzdělání bylo, aby každá sebemenší vesnice měla školu. Nové školní zákony měly dobrý vliv i na rozšíření škol na panství Veverském. Nadace prince Wasy se rozdělovala podle počtu tříd. K němu se připojil v roce 1889 též kontribuční fond Veverské Bítýšky, jenž ustanovil, že každá obec dostane pro školu 5 zlatých. V roce 1874, za úřadu okresního c.k. hejtmana Schröttra, obecního starosty Václava Dupala, radního Tomáše Panduly a Jana Svobody, správce velkostatku Veveří, bylo rozhodnuto o stavbě školní budovy v Senticích. Stavba byla svěřena místnímu zednickému mistru Františku Mašínskému. Byla postavena jako jednotřídní, později v roce 1905 byla přestavěna na dvoutřídní. Prvním skutkem prince Gustava Wasy, když koupil roku 1830 panství Veverské, bylo založení fundace na odměny dobře prospívajících školních dětí a zavázal se podporovat učitelstvo. Složil do sirotčí kasy 800 zlatých. Vrchní veverský Jakub Nedopil přišel s návrhem, aby z přebytku byly pro všechny děděiny panství při školách založeny knihovny. Tento návrh byl farními úřady schválen pod tou podmínkou, že do knihoven budou přijmuty jen knihy, které se do katolické knihovny hodí. Z toho je patrno, jak velký vliv měla církev.

Nedopil koupil knihy a mapy a založil jimi školní knihovny. V Bystrci pro Kyničky, v Rozdrojovicích a Žebětíně, ve Veverské Bitýšce pro Bitýšku a Hvozdec, v Bosonohách, v Domašově pro Javůrek, v Čebíně pro Chudčice a Sentice, v Komíně, v Kuřimě pro Jinačovice a Moravské Knice, v Německých Knicích a Ostrovačicích pro Říčany. Každá z těchto škol dostala 72 až 76 knih a 2 až 3 mapy (mapy Evropy, mocnářství Rakousko-uherského a mapu Moravy). Během let byla fundace pozměněna, podporu z ní mohl dostat i chudý učitel a chudí žáci, nebo z ní mohl být dán nějaký obnos školní knihovně na zakoupení knih. V Senticích byla založena školní knihovna v roce 1886.

Prvním učitelem při založení sentické školy roku 1874 byl Jan Krůl. Po jeho odchodu na školu hradčanskou v Tišnově, nastupuje Karel Kytnar, později Rudolf Kropáček a r. 1891 nastoupil místo učitelské Václav Hládek, který započal vedení školní kroniky.

Za Rakouska byla škola natolik závislá na katolické církvi a jejích představitelích, že si učitel nemohl dovolit opomenout zapsat do školní kroniky náboženské úkony. Citace ze školní kroniky založené r. 1891:

" .... Dne 4. měsíce října 1893 slaveny nejvyšší jmeniny jeho veličenstva našeho nejmilejšího císaře a krále Františka Josefa I. slavnými bohoslužbami božími, jichž se učitel se svojí školní mládeží zúčastnil. Po mši svaté uspořádána školní slavnost, při které učitel k žákům vhodně promluvil, načež zapěli tito rakouskou hymnu a v pořádku se rozešli."

Školní potřeby pro děti byly opatřovány z chudinského fondu. Obce zajišťovaly škole pouze věcné náklady, platy učitelů převzal stát. Od roku 1905, kdy byla škola přestavěna na dvoutřídní, byl až do roku 1922 řídícím učitelem Jordan Zich, který byl rovněž vzdělavatelem spolku "SOKOL" v Senticích. Roku 1908 byl do školy zaveden vodovod z obecní studny. Na konci školního roku 1910 bylo na sentické škole 109 žáků. Od r. 1922 je řídícím učitelem Jan Kučera.

V roce 1937 byla škola organizována jako dvoutřídní s pěti postupnými ročníky a do učeben bylo zavedeno elektrické vedení. V roce 1938 byl na sentickou školu ustaven řídící učitel František Weigl. V době německé okupace od roku 1939 až 1945 musely být české nápisy na škole odstraněny a nahrazeny nápisy dvojjazyčnými, ovšem v jazyce českém až na druhém místě. Vyučovat českým dějinám bylo zakázáno, ze žákovské a učitelské knihovny musely být vyloučeny všechny závadné knihy a učebnice a musely se likvidovat. Vše, co připomínalo dobu naší národní samostatnosti (rok 1918), muselo být odstraněno. Týkalo se to i školních kronik, naše však byla pečlivě ukryta spolu s knihami, dle německých okupantů závadnými, u Ludvíka Pleskače č.p. 8. Rovněž velká busta presidenta osvoboditele Tomáše Garyka Masaryka byla po celou dobu okupace ukryta v tomtéž době a správce školy ji nezničil, ani když ji dvakrát přišel hledat tzv. Kreisleiter Portysch z Drásova. Naše vlajky musely být nahrazeny protektorátními. Byla to pro nás těžká doba národnostního útlaku. Kronikář, řídící učitel Weigl, ve školní kronice píše:

"Počátkem měsíce února 1942 přijelo do obce Sentice gestapo a odvezlo do vazby Ladislava Slouku z č. 55 a jeho bratra Josefa. Teprve po jejich odjezdu se rozlétla po obci zpráva, že byli zatčeni pro poslech cizího rozhlasu na základě udání služebné, která u nich byla ve službě. O dva dny později byl předvolán z téhož důvodu na gestapo do Brna místní tajemník Josef Malý, který byl však po výslechu propuštěn. Na den 14. února byli pak předvoláni k výslechu do Kounicových kolejí řídící učitel František Weigl a jeho syn Oldřich a dále rolník Josef Havlín a jeho bratr Ladislav, udaný rovněž služkou u Slouků pro poslech

zahraničního rozhlasu, za což byl tehdy stanoven trest smrti. Než ani posledně jmenovaným nemohlo býti nic dokázáno a museli býti propuštěni na svobodu. Štěstím snad pro všechny bylo, že právě den před jejich výslechem bylo u nás zrušeno stanné právo. Jedině Ladislav Slouka a jeho bratr Josef byli odsouzeni k 18 měsícům vězení."

Na podzim roku 1942 došlo ke zrušení tišnovského okresu, který byl připojen k okresu Brno-venkov. Toto zřízení mělo za účel soustředit veškerou právní moc do rukou Němců. Do čela se dostali nacističtí hejtmani. Pravomoc školních rad byla přenesena na starosty obcí, které měly školu. V roce 1941 až 1942 dosavadní měšťanské školy byly přeměněny na školy hlavní a staly se školami výběrovými, čímž bylo velké většině žactva znemožněno další vzdělávání. Hlavní škola byla zřízena v Drásově, měšťanská v Tišnově. Když se fronta v roce 1944-45 blížila, byl stíhán nálety Kuřim a Tišnov, v palbě byla Veverská Bítýška. Do naší obce přijeli Němci při ústupu 14. dubna, část se jich ubytovala ve zdejší škole, obsadila všechna návrší v okolí a připravovala se k odporu. Mnoho občanů uprchlo ze strachu do lesů a ponechali svůj majetek na pospas. V této době dopadly do vesnice dva ruské granáty - prvním byl zasažen hostinec Jaroslava Kratochvíla č. 78 a druhým kůlna Ludvíka Pleskače č.p. 8 (5.5.1945). Na místním hřbitově bylo pochováno 9 zabitých Němců.

7. května 1945 Němci z naší obce odtáhli a 8. května jsme uvítali v obci dva pluky rumunské pěchoty. 9. května 1945 byla vyhlášena německá kapitulace. V roce 1946 byl podán návrh na novou školu (stará byla vlhká a nevyhovující), který se však neuskutečnil. Škola byla opravená až v roce 1965. 27. března 1957 udělila vláda Československé republiky řediteli místní národní školy Františku Weiglovi za vynikající úspěchy v socialistické výstavbě a vyučování mládeže čestný titul "Zasloužilý učitel". Odznak tohoto vyznamenání a diplom převzal jmenovaný v týž den z rukou ministra školství Dr. Františka Kahudy na slavnosti konané v aule Karlovy university v Praze. Svou prací "Práce mičurinského kroužku na národní škole" se umístil v celostátní soutěži na 2. místě a převzal z rukou ministra školství uznání a od státního pedagogického nakladatelství obdržel šest odborných spisů z oboru polytechnické výchovy. V roce 1958 odchází řídící učitel Weigl na zasloužený odpočinek. V roce 1959 byla naše obec přiškolena do obvodu 8. leté střední školy v Tišnově. Do této doby navštěvovaly děti 8. letou střední školu v Drásově. S účinností od 1.9.1959 byl na sentickou školu jmenován řídícím učitelem Čestmír Vyhnalík. V tomto roce bylo 15-ti matkám, které vychovaly více než 4 děti, u příležitosti Mezinárodního dne žen předáno vyznamenání - Čestný odznak mateřství.

Vyznamenány byly tyto matky:

	počet vychovaných dětí
Josefa Bauerová č.p. 64	6
Anna Slouková č.p. 55	7
Františka Havlínová č.p. 31	8
Marie Zavřelová č.p. 4	6
Ludmila Koláčková č.p. 38	5
Amálie Jůzová č.p. 82	7
Františka Pavlíčková č.p. 88	5
Marie Kosová č.p. 60	6
Anna Vejrostová č.p. 51	6
Anna Andrlíková č.p. 14	5
Josefa Malásková č.p. 16	7
Františka Dubská č.p. 59	5
Františka Malá č.p. 131	6
Františka Havlíčková č.p. 130	6
Helena Mašínská č.p. 27	6

Od roku 1960 všichni žáci všeobecných škol a učilišť dostávají školní potřeby zdarma.
V roce 1973 bylo započato s přestavbou školy, která trvala až do roku 1975. Po dobu stavby školy byl její provoz zajišťován v místnostech MNV u požární nádrže. V roce 1975 byla škola slavnostně otevřena, jako Základní devítiletá škola se školou mateřskou v jedné budově. Byla vybudována svépomocí brigádami sentických občanů. Hodnota díla je 1 490 000,- Kčs. Ředitelkou školy se stala Bohumila Pajkrtová, ředitelkou mateřské školy Jindra Plašilová, učitelkou Jaroslava Burianová ze Sentic. Učitelkou na základní škole byla Marie Pavlíková. V roce 1975 odchází do důchodu bývalý ředitel Čestmír Vyhnalík. Do nové školy nastoupilo 44 žáků. Škola byla dvoutřídní: v jedné učebně 1. a 3. ročník, ve druhé učebně 2. a 4. ročník. Pátý ročník navštěvoval školu v Tišnově. Mateřská škola začala provoz s 25 dětmi. Protože počet dětí ve školním roce 1980 - 81 neodpovídal počtu dětí pro dvoutřídní školu, rozhodl odbor školství Okresního národního výboru Brno - venkov, aby do naší školy byla přeřazena 3. třída z Tišnova (ze školy na Smíškově ulici). Čtvrtý ročník žáků ze Sentic byl přeřazen do školy v Tišnově. Takže v roce 1980 - 81 navštěvovalo naši školu 44 dětí, z toho 23 z Tišnova a 21 ze Sentic. Od února 1982 se jedna učebna uvolnila pro děti ze Základní devítileté školy v Tišnově, z Gottwaldovy ulice. V této době vyučovala na škole Alena Matysková - 34 žáků (29 z Tišnova a 5 ze Sentic).
V roce 1983 byl opět počet dětí doplněn tišnovskými (v prvním ročníku bylo jen 6 dětí ze Sentic). V tomto roce byla základní škola v Senticích z r u š e n a , protože v Tišnově byla postavena nová škola.
V přízemí budovy bývalé školy v Senticích zůstává pouze škola mateřská, a do původně plánovaného bytu pro učitele byl přestěhován Místní národní výbor a knihovna. V roce 1984 byly místnosti v přízemí budovy školy, které sloužily prozatímně účelům Místního národního výboru, adaptovány, a bylo sem přemístěno pohostinství, jehož vedením byli pověřeni manželé Matouškovi ze Sentic. Projekt a rozpočet na adaptaci místností v přízemí a na uhelnu pro celou budovu vypracoval Ing. Karel Hornanský ze Sentic.

Do mateřské školy byla v roce 1980 - 81 jmenována ředitelkou Milena Kučerová, která odchází v roce 1982 na mateřskou dovolenou a její funkcí je pověřena Jana Ehrmannová. V tomtéž roce bylo do mateřské školy přihlášeno 27 dětí, z naší obce věkově odpovídalo pouze 13, proto byly přibrány děti z Veverské Bitýšky. V roce 1983-84 chodily do mateřské školy jen 4 děti ze Sentic. V roce 1985-86 navštěvovalo mateřskou školu jen 9 dětí ze Sentic, ostatní byly z Veverské Bitýšky. V roce 1986-87 je to 35 dětí (25 z Kuřimi a 10 ze Sentic). V roce 1987-88 má mateřská škola 31 dětí (z toho 20 z Kuřimi a 11 ze Sentic). Její ředitelkou je Anna Švábenská.

Řídící učitelé základní školy:

Jordan Zich	1905-1922
František Vašek	1921-1926
Jan Kučera	1922-1939
František Weigl	1938-1957
Čestmír Vyhnalík	1958-1974
Bohumila Pajkrtová	1975-1983

Učitelé od roku 1939 do roku 1970:

Jarmila Nevoralová	1939
Miroslav Koumal	1941
Miroslav Kučera	1942
Antonín Sáblík	1943
Ludmila Fišerová	1944
Božena Krejčová	1944
Drahoš Šikola	1945
Miloš Nečas	1947
Eva Grünwaldová-Žáková	1952
Miroslava Poláchová	1953-1957
Zdena Kociánová	1953-1957
Vlastimil Matyska	1953-1957
Ludmila Čechová	1954
Marta Palasová	1960-1961
Marie Pavlíková	1961-1983

Kaple v Senticích

Byla založena v roce 1878 jako kostel církve římsko-katolické a zasvěcena Janu Nepomuckému. V době I. světové války říše Rakousko-Uherská nestačila finančními prostředky na vedení války, proto vypsala válečné půjčky a tlačila prostřednictvím nadřízených orgánů obce, aby se upisováním válečných půjček účastnily na prodlužování války.

Tak v roce 1917 byly na válečnou půjčku odebrány z kaple
[illegible]ší o průměru 68 cm, váhy 176 kg, s letopočtem
[illegible]n, menší o váze 56 kg, průměru 46 cm s leto-
[illegible]nesen. Aby obec nebyla úplně bez zvonů, měla
[illegible]" z Chudčic, který musela vrátit.

[illegible]mí
[illegible]ský

Proto byla provedena v roce 1922 sbírka na nový zvon. Byl ulit firmou Adolf Hiller vdova a syn v Brně, v květnu roku 1922. Má průměr 494 mm, váha 61 kg (za 1 kg se platilo 63,20 Kčs). Na jedné straně je obraz panny Marie sedmibolestné a na druhé obraz sv. Jana Nepomuckého. Pak následuje nápis:"Zbudováno z darů jistých občanů sentických". Zvon byl vysvěcen v Brně na jméno Jan Nepomucký (patron zdejší kaple) a 16. 5. 1922 zavěšen. V roce 1973 byl v kapli vyměněn starý oltář za nový, který je zhotoven z ušlechtilého dřeva v modernějším pojetí. Byl pořízen z prostředků farního úřadu církve římsko-katolické v Čebíně. Bohoslužby v kostele slouží pravidelně 1x za měsíc, při pohřbech a ve svátek sv. Jana, patrona kaple.
Kříž u kaple byl zbudován roku 1882 rodinou Leopolda Malého ze Sentic.

Barokní sochy, stojící proti kapli před domem č. 80, byly opraveny v roce 1969, restaurátorem Janem Kostečkou z Přibyslavi, okres Havlíčkův Brod. Je to socha sv. Floriana, patrona škod způsobených vodou a ohněm z roku 1854 a socha sv. Jana z Nepomuku, z roku 1775, jemuž je kostel zasvěcen.

Hřbitov

Sentice spolu s Chudčicemi pohřbívaly dříve své občany v Čebíně. Když se stavěla v Čebíně silnice z Tišnova do Brna, byl hřbitov v Čebíně roku 1833 u kostela zrušen a přeložen k cestě, která vedla z Čebína do Chudčic a to na pozemek, kterému se říkalo Šafranice (dříve zde bylo pěstováno vzácné koření šafrán).

V Senticích byl založen hřbitov až v roce 1940 jako konfesijní hřbitov církve římsko-katolické (konfese = víra, vyznání). V oferentním řízení 30. 6. 1940 zadalo obecní zastupitelství stavbu obecního hřbitova místnímu živnostníkovi Josefu Malá-skovi, zednickému mistru, nejlacinějšímu oferentu s podmínkou, že veškeré práce, se stavbou hřbitova spojené, budou provedeny podle plánů vypracovaných Technickou kanceláří Moravsko-Slezských obcí, měst a okresů v Brně. Na nový hřbitov byl zakoupen kříž od Karla Císaře, kameníka v Drásově. Celkový náklad na stavbu hřbitova činil 96 132,- Kčs. V roce 1941 byl ustanoven hrobníkem Josef Kopiš, občan ze Sentic. Poplatek za vykopání hrobu byl: dětský hrob do 6 let 50,- Kčs, do 14let 80 Kčs, pro dospělého 100,- Kčs. K funkci hrobníka náležela též obsluha kaple, zvonění a obsluha při bohoslužbách.
8. dubna 1943 bylo na hřbitově určeno místo pro pohřbívání jinověrců a vyznačeno na hřbitovním plánu.
V roce 1974 byla provedena jeho generální oprava a rozšíření plochy nákladem 36 000,- Kčs. Pohřby do země jsou v poslední době méně časté, více se pohřbívá žehem a pietní obřady bývají v síni brněnského krematoria, kam zajišťuje rodina zemřelých autobusovou dopravu. Protože už obec nemá hrobníka, musí se při pohřbu do země postarat rodina o vykopání hrobu sama.

Pomník padlých

Byl postaven obětem I. světové války Tělovýchovnou jednotou SOKOL a odhalen 29. 6. 1922. Do pomníku byl vložen nákres a spis tohoto znění: "Postaven v roce 1921 Tělovýchovnou jednotou SOKOL v Senticích za účasti veškerých korporací s přispěním všeho občanstva zdejší obce".
Generální opravu provedla Tělovýchovná jednota SOKOL v roce 1949, kdy byly odstraněny dvě silně poškozené desky z bílého mramoru, se jmény padlých sentických rodáků v I. světové válce a byly nahrazeny deskami černými. Jména na nich byla doplněna jmény obětí II. světové války. Do pomníku byla vložena příslušná písemná dokumentace. V tomto roce byl též zbudován květinový parčík a plůtek.

Spolkový dům

Byl postaven v roce 1929 Sborem dobrovolných hasičů. Roku 1931 kupuje Tělovýchovná jednota SOKOL jeho ideální polovinu a v roce 1958 dostává druhou polovinu od Svazu požární ochrany darem. V rámci dohody je budova užívána též k politickým a kulturním akcím obce. V roce 1950 bylo přistavěno přísálí, sál upraven snížením stropu. V roce 1974 bylo zabudováno ústřední topení, které bylo napojeno na areál základní devítileté školy a bylo provedeno obložení stěn dřevem.

Pohostinství

V roce 1922 měly Sentice dvě hospody. Nájemce obecní hospody č. 48 byl Jakub Kotouček, jenž zde měl i řeznictví, které přebírá v roce 1932 Eduard Andrlík č. 2.
Majitelem druhé hospody byl Adolf Kratochvíl č. 78. Oba dva hostince vyhořely v září 1949. Obecní hostinec už obnoven nebyl; místo na němž stával bylo připraveno ke stavbě nové obecní kanceláře.
Horní hostinec (nyní už Jaroslava Kratochvíla) byl zrestaurován a lidé se začali scházet zde. Po Jaroslavu Kratochvílovi pracují krátkou dobu v hostinci Jan a Květa Motyčkovi ze Sentic, paní Kalinová z Drásova, paní Jonasová z Tišnova a od roku 1980 František a Marie Matouškovi ze Sentic. Nové pohostinství se buduje v roce 1984 adaptací přízemí bývalé základní devítileté školy (původně počítaný byt pro učitele) a pracují v něm i nadále manželé Matouškovi ze Sentic.

Obchod

V roce 1937 byl zřízen v Senticích konzumní spolek "Vzájemnost Včela". Obchod byl později rozšířen o č. 23.
V roce 1967 je zde obchod se smíšeným zbožím Lidového spotřebního družstva JEDNOTA, v tomto roce se rozhodlo o pultovém prodeji, nikoli samoobsluze. Od r. 1952 do r. 1967 pracoval při Místním národním výboru Výbor žen, jenž sledoval činnost JEDNOTY. V roce 1967 byl zrušen. V roce 1968 proběhla stavební úprava, po které byl prodej zahájen 2. 1. 1969.

V roce 1978 byl zvolen nový dohlížecí výbor JEDNOTY, jehož předsedkyní byla Marie Juračková. Od roku 1985 zastává tuto funkci Emilie Motyčková. V roce 1986 dostává prodejna mrazicí pult. Vedoucí je Marie Jůzová z Hradčan, prodavačka Marie Havlínová ze Sentic, po jejím odchodu do důchodu nastupuje jako prodavačka Drahomíra Kirschbaumová.

Počet obyvatel v obci

V roce 1900 měly Sentice 81 domů a 530 obyvatel. Psát a číst umělo 188 mužů a 184 žen. Roku 1910, při sčítání lidu měly 94 domů a 549 obyvatel. Roku 1921 bylo domů 92 a obyvatel 533. Při sčítání lidu 1930 měly Sentice 512 obyvatel. V roce 1970 opět při sčítání lidu bylo v Senticích 162 domů a 543 obyvatel. Pracujících mimo obec 206, mimo okres 50. V roce 1975 bylo v obci 518 obyvatel.

Při sčítání lidu v roce 1980 bylo 463 obyvatel. Trvale bydlící osoby aktivní podle místa bydliště - celkem 219 z toho muži 122, ženy 97. V místě bydliště pracovalo 20 lidí, v jiné obci okresu 148 lidí, v jiném okrese kraje 49 lidí, v jiném kraji 2 občané.

Počet obyvatel od roku 1981 - 1987

rok	1981	- 463
	1982	- 456
	1983	- 456
	1984	- 448
	1985	- 422
	1986	- 429
	1987	- 427

V roce 1946 přesídlili do našeho pohraničí tito sentičtí občané: Jaroslav Novoral, Josef Škrabal, Josef Malý, Cyril Motyčka, Jiří Kupský, Josef Andrlík, Josef Matoušek a Jan Motyčka, aby pomohli svou prací budovat naši socialistickou republiku. Poslední tři se po čase vrátili zpět do Sentic.

Místní lidová knihovna

Návrh na zřízení obecní knihovny pochází z roku 1921. Do roku 1952 se nacházela veřejná knihovna v hostinci "U Kratochvíla", pak byla přemístěna do zasedací síně nových kanceláří Místního národního výboru u požární nádrže.
V roce 1961 se staral o knihovnu Pavel Valenta. Po dobu 12 let nebyla knihovna v provozu. Znovu byla otevřena v říjnu 1983, kdy čítala 669 svazků a měla 15 čtenářů. Nacházela se v místnostech Místního národního výboru Sentice nad požární zbrojnicí. Péči o knihovnu převzala Jarmila Valentová ze Sentic, pracovnice pedagogické knihovny v Brně, která se o ni vzorně stará doposud. Na výdaje knihovny trvale přispívá Místní národní výbor a je doplňována hodnotnými svazky ze všech oblastí literatury. Je potěšitelné, že o toto vpravdě kulturní bohatství je velký zájem mezi dětmi. V roce 1975 měla knihovna 1 123 svazků a 72 čtenářů.

V roce 1980 měla knihovna	1650 svazků	74 čtenářů
1985	2396 svazků	65 čtenářů
1987	2706 svazků	77 čtenářů

Zdravotnictví

Zdravotní obvod Veverské Bitýšky v roce 1884:

Říšským zákonem z roku 1870 a zemským zákonem z roku 1874 byla upravena na Moravě veřejná zdravotní služba. Země byla rozdělena na obvody a pro každý obvod byl přidělen obvodní lékař. Sentice v této době patřily do obvodu Veverské Bitýšky. Prvním obvodním lékařem byl Karel Havel, po něm doktor Nádherný, od roku 1890 převzal místo panského a obvodního lékaře MUDr. Václav Kincl, absolvent pražské univerzity. V roce 1924 je uváděna v Chytilově "Adresáři Československé republiky" jako porodní asistentka Františka Kolářová se Sentic.

Spálová epidemie proběhla v roce 1907, černého kašle v roce 1910, záškrt a spála v roce 1932.

Po druhé světové válce nastupuje místo obvodního lékaře MUDr. František Blažek z Veverské Bitýšky. V současnosti spadá naše obec pod zdravotní obvod města Tišnova.

Správa obce a politické strany

Starostové a předsedové obce od roku 1911

Starostové -	1911 - 14	Antonín Kudláček č. 28
		radní - Jan Ondroušek č. 3
		Václav Sochor
	1919 - 20	Jan Ondroušek
		radní - Josef Staněk č. 1
	1921	Tomáš Havlín
	1923	František Žák č. 32
		náměstek - František Mašínský
		radní - Staněk Josef
		Jan Ondroušek
	1927	Ludvík Pleskač č. 8
	1931 - 37	Ludvík Pleskač č. 8
	1937 - 38	Antonín Zavřel č. 4
	1938 - 45	Karel Horňanský č. 12
Předsedové -	1946 - 52	František Kučera
	1952 - 57	František Jůza č. 66
	1957 - 60	Bedřich Balabán
	1960 - 64	JUDr. Alfréd Töpfer
	1964 - 82	Bedřich Balabán
	1982	Antonín Štěpánek, dosud

Předsedové Komunistické strany Československa od r. 1961 - Otakar Podborský ml. 1961-62, Miroslav Bajer 1963-64, Vojtěch Pleskač 1965-68, Ing. Jiří Horňanský od r. 1969, Vladimír Burian v r. 1972 a od r. 1975 - až dosud Ing. Jiří Horňanský.

V roce 1919 byly v obci tyto strany: Československá sociálně demokratická strana dělnická, Republikánská strana československého venkova, Lidová jednota československé strany lidové. V roce 1923 Československá strana živnostenská obchodní, Československá strana agrární a Domovina, Československá strana lidová, Československá strana národně socialistická. V roce 1931 to byla nezávislá skupina malorolníků, domkařů a dělníků, Republikánská strana a Československá strana lidová. Z tohoto množství stran je patrna roztříštěnost politické příslušnosti a snadná ovlivnitelnost voličů. V roce 1938 - 39 došlo k rozpuštění bývalých politických stran a byly utvořeny: Strana národní jednoty a Národní strana práce. Do národního souručenství se přihlásili všichni muži od 18 let.

V současné době máme v obci jedinou politickou stranu - Komunistickou stranu Československa. V naší obci vznikla v roce 1945. Spoluzakladatelem a jejím předsedou do roku 1946 byl František Kučera, který se stal sentickým občanem roku 1929. Narodil se v roce 1905 v Deblíně a již jako zednický učeň stál v řadách dělnického proletariátu. Dalšími zakládajícími členy byli: František Vejrosta, František Jůza, František Sochor a Ladislav Pleskač.

Volby do zastupitelských orgánů se konaly v roce 1946, 1948, 1954, 1957, 1960, 1964. V r. 1957 byl do Okresního národního výboru zvolen ze Sentic František Jůza, v r. 1954 Josef Burian.

V roce 1968 se volby nekonaly, volební období poslanců všech stupňů bylo prodlouženo zákonem 117/69 Sb. do roku 1971. Ve volbách v roce 1971 byla zvolena do Okresního národního výboru Brno - venkov Marie Matoušková ze Sentic, nar. 1945. Tajemníkem v tomto roce byl zvolen Vladimír Havlát, který tuto funkci zastává dosud. MNV má 21 poslanců a 5 komisí.

Volby v roce 1986: Předseda Místního národního výboru
Antonín Štěpánek (od r. 1982)

Tajemník
Vladimír Havlát (od r. 1971)

Komise finanční - předseda: Karel Kudláček
členové: Věra Hudcová
Zdeněk Havlát
Květa Ondroušková
aktivisté: Jan Dvořák
Jiří Mandelíček

Komise pro výstavbu - předseda: František Mašínský
členové: Josef Kirschbaum
Vladislav Čepeš
Vladimír Koláček
Ing.arch. Alena Kolářová
Josef Marek
aktivisté: Ing. Karel Horňanský
Josef Malásek
František Ondroušek
Ing. Pavel Valenta

Komise ochrany veřejného pořádku - předseda: Jiří Mašínský
členové: Josef Burnek
Miloslav Jůza
aktivisté: Josef Juránek
Josef Ondroušek
Milada Sehnalová

Komise kulturně-školská, pro tělovýchovu a mládež
- předsedkyně: Anna Vrzalová
členové: Miluše Panáčková
František Jůza ml.
Jaroslav Vaněk
aktivisté: Jarmila Valentová
Miroslav Doubek
Jiří Jelínek

Komise sociálně zdravotní péče - předseda: Ivan Pleskač
členové: Stanislav Hudec
aktivisté: Jana Malá
Eva Vodičková
Ludmila Vondrová

Členové rady Místního národního výboru - Karel Kudláček
Jiří Mašínský
František Mašínský
Ivan Pleskač
Anna Vrzalová

Rada se schází každých 14 dní, plenární zasedání se koná 6x do roka.

Od 1. ledna 1950 bylo zrušeno vedení matrik narozených a zemřelých na farních úřadech. Byly zavedeny matriky obvodní u Místních národních výborů obvodních středisek, u nás nejprve v Dásově pak v Tišnově. V roce 1960 byla schválena nová územní organizace. Byl zrušen okres tišnovský, část jeho obcí od Borače na sever připadla k okresu Žďár nad Sázavou, část od obce Jamné na východ byla přičleněna k okresu Blansko a jižní část s městem Tišnovem k okresu Brno-venkov. Území státu bylo rozděleno na deset krajů. Jihomoravský kraj s rozlohou 15 019 km^2 měl 1 876 000 obyvatel a 14 politických okresů. Byly vypracovány směrnice pro zvýšení pravomocí Místních národních výborů.

S platností od 1. ledna 1983 byl ustaven Místním národním výborem v Sentici "Sbor pro občanské záležitosti", jehož předsedkyní byla jmenována Anna Vrzalová. Jako matriční sbor (matriky jsou vedeny v Tišnově) v obci do 1 tisíce obyvatel byl za svou práci v roce 1983, 1985 a 1987 oceněn a předsedkyně obdržela od Okresního národního výboru čestné uznání za dobře organizovanou činnost. Náplň práce sboru pro občanské záležitosti: Vítání občánků, slavnost s branci, vítání vojínů ze základní vojenské služby, slavnost s vyučenci a maturanty, předávání občanských průkazů mladým občanům, blahopřání k významným životním a pracovním jubileím a pod.

Propagační skříňka Sboru pro občanské záležitosti je umístěna u Spolkového domu. Slouží k informaci o jubileích sentických občanů. Stalo se pěkným zvykem blahopřát jubilantům prostřednictvím obecního rozhlasu zároveň s hudebním dárkem. V roce 1988 byla zakoupena kolébka pro vítání našich nejmenších. Přáním nás všech je, aby tyto narozené děti pokračovaly ve snaze vytvořit dobré životní podmínky pro nastupující generaci a aby náš vklad našel co nejpříznivější odezvu.

Zájmové a společenské organizace

Svaz požární ochrany byl založen jako Sbor dobrovolných hasičů v r. 1898. Tělovýchovná jednota Sokol vznikla r. 1911 a její současný název je Základní rekreační tělesná výchova. Svaz žen vzniká z výboru žen, který sledoval činnost Lidového spotřebního družstva JEDNOTA a v r. 1967 byl zrušen. V listopadu 1968 začíná pracovat pod jménem Český svaz žen a jeho předsedkyní je zvolena Anna Vrzalová, jež svoji funkci vykonává dosud. Organizace patří spolu s Tělovýchovnou jednotou SOKOL a Svazem požární ochrany k nejaktivnějším v obci. Díky jim se staly jejich akce jako Vítání jara, Nového roku, beseda s důchodci, babské hody, plesy, vinobraní a podobně, pěknou tradicí. Předsedkyně Československého Červeného kříže byla Ludmila Vyskočilová, její funkci přebírá v r. 1987 Věra Jůzová. Posláním základní organizace je získávat a vychovávat lidi k plnění zdravotnických úkolů a spolupráci s obvodním lékařem. Společenská organizace Svazu československo-sovětského přátelství pracovala v r. 1975 pod vedením Jaroslava Valenty. Od r. 1977 ji vede Josef Malý. Pionýrská organizace byla založena v r. 1949, její první vedoucí byla Drahomíra Nečasová. V současné době se po dobu více než deseti let věnoval dětem do roku 1986 Petr Juračka, jenž pracoval s velmi dobrými výsledky se skupinou deseti dětí soustředěnou pod skupinu JERMAK. Učil děti pracovitosti, čestnosti a samostatnosti a v neposlední řadě též k citlivému vztahu k přírodě. Organizace Svazu socialistické mládeže se schází pod vedením Jiřího Matouška. Svaz pro spolupráci s armádou byl založen v r. 1955 a vedl ho lesník Čeněk Peterka. V r. 1966 vzniká Český svaz chovatelů, jenž oslavil v r. 1986 dvacetileté výročí pod vedením Františka Koláčka, který byl při této příležitosti vyznamenán jako zasloužilý chovatel s propůjčením odznaku III. a II. stupně. Členové našeho svazu dosahují vynikajících výsledků a 16 členů má uznané chovy. Základní organizace Českého ovocnářského svazu vznikla v roce 1963, jejím předsedou je od počátku Karel Ondroušek. Úkolem svazu je propagace pěstování nových, vysoce efektivních odrůd. Členové Myslivecského sdružení se sídlem v Čebíně pečují o životní podmínky zvěře v sentickém úseku a pomáhají při zalesňování. V této organizaci je 5 sentických občanů, kynologem svazu je Josef Vrzal, ve výboru pracuje Jiří Kupský, oba ze Sentic. Ke sloučení původní sentické organizace s Čebínem a Hradčanami dochází v roce 1963, v roce 1972 se slučuje s Chudčicemi. Práci s mládeží se věnuje člen sdružení Aleš Čejka, jenž vychovává děti k dobrému přístupu ke zvěři a péči o ni v zimních měsících.

Základní organizace Českého svazu včelařů má v Senticích 23 členů a patří pod organizaci chudčickou. Předsedou je Alois Škorpík ze Sentic. Svaz má uznaný rozmnožovací chov, který pracuje pod vedením organizace kuřimské. Vedoucím chovu včelích matek je Ivan Pleskač ze Sentic č.p. 104.
První včely měla v Senticích paní Františka Havlínová č.p. 31 (matka Antonína Havlína), která se přistěhovala v r. 1903 z Březiny. Dalšími z průkopníků včelařství byli František Žák č. 32, Jan Ondroušek č. 3, Josef Havlín č. 56, Josef Slouka č. 55, Josef Staněk č. 1, Karel Kudláček č. 28, František Koláček č. 38 a řídící učitel Kučera. V roce 1940 se připojují Otakar Podborský z č. 3 a Josef Putna č. 86. Organizace patřila pod Tišnov.
Protože Svaz požární ochrany a Tělovýchovná jednota SOKOL patří mezi nejstarší organizace, sluší se zmínit o nich podrobněji.

Sbor dobrovolných hasičů

V Senticích vzniká tato organizace v r. 1898, jejím prvním starostou byl Karel Babák, prvním náčelníkem František Mašinský z č. 27, který zastával funkci náčelníka celých 28 let. Zemřel v šedesáti šesti letech. Byl kromě toho členem obecního výboru, funkcionářem Kontribučenské záložny ve Veverské Bítýšce, Reifeisenky v Tišnově a ve válečných letech byl aprovizačním komisařem (rozdělujícím potraviny). V r. 1926 přebírá jeho funkci František Panáček. Sentický sbor patřil k I. Hasičské župě tišnovské-Oharkově, jež byla založena v r. 1882. V době založení sentické organizace měly Sentice 108 domů a 550 obyvatel. Hasiči měli vždy velkou přízeň veřejnosti, protože se nevěnovali jen svému odbornému poslání, ale byli též významnou složkou kulturní a vlasteneckou, jež burcovala národní sebevědomí. 28. června 1908 se konal v Senticích XX. župní sjezd, jehož se zúčastnilo 32 sborů s 282 členy. 10. června 1923 byl v naší obci pořádán župní sjezd hasičský na oslavu 25. výročí založení sentického sboru.
V r. 1929 otevírá sbor slavnostně vlastními náklady postavený hasičský dům, ze kterého se později stává Dům spolkový, kde se začaly konat všechny kulturní a politické akce obce.
Uvítání presidenta T.G.Massryka 17. května 1928 v Tišnově se zúčastnilo z 19 sborů I. Župy tišnovské 625 členů, kdežto ostatních 28 sborů stálo čestnou stráž v plné výzbroji od České až po hrad Pernštejn (Památník I. Hasičské župy Oharkovy, vydaný r. 1932). V roce 1932 byl starostou Tomáš Havlín a sbor měl za sebou 27 požárních zásahů v místě a okolí.
Až do roku 1947 byla užívána k hašení ruční stříkačka, v tomto roce dostává sbor stříkačku motorovou. V září 1949 provedl Sbor dobrovolných hasičů zásah při likvidaci požáru obecního hostince a hostince Jaroslava Kratochvíla. Velitelem sboru byl v té době Josef Havlín z č. 56.

Předsedové Svazu požární ochrany:

1960-70 Josef Havlín č. 56
1970-77 Karel Kudláček č. 28
1977 až dosud František Ondroušek

Velitelé (náčelníci):

1960-62 Karel Kudláček č. 28
1963-64 Ludvík Malásek č. 82
1965-76 Karel Kudláček č. 28
1976 František Matoušek

V roce 1981 po něm nastupuje Ladislav Čepeš do r. 1987 a od r. 1988 zastává funkci velitele Aleš Čejka, požárník z povolání.

V roce 1969 měl sbor 28 členů a pobíral od obce dotaci 1500 - 2000 Kčs. V r. 1970 se boural stará požární zbrojnice a začíná se se stavbou nové, rozšířené o část stodoly č. 22. Stavba i s nástavbou pro kanceláře Místního národního výboru byla dokončena v r. 1972.

Do r. 1985 brzdil práci požárníků nedostatek požární techniky. V tomto roce dostávají požárníci cisternový vůz zn. PRAGA V3S, nabídnutý veřejným požárním útvarem v Tišnově, s nímž měli v r. 1985 dva zásahy. Byl to požár ve stavení č. 1 dne 21. 5., způsobený položením nechráněného přenosného svítidla na čalouněné sedadlo osobního automobilu, a druhý zásah byl při zahoření stavení č. 132, kde byl zazděný trám v komíně.
V současné době se Svaz požární ochrany soustřeďuje na činnost preventivní. V r. 1987 má 29 členů, z toho 2 ženy a také svého kronikáře Františka Ondrouška, předsedu svazu.

V letošním roce oslav 630. výročí obce Sentice od první zmínky v historických pramenech slaví organizace Sboru požární ochrany 90 let svého založení. B l a h o p ř e j e m e j i m a s o u č a s n ě ď e k u j e m e z a d o b r o u p r á c i p r o n a š i o b e c , k t e r o u o d e v z d á v a j í n e j v í c e f o r m o u b e z p l a t n ě o d p r a c o v a n ý c h h o d i n p ř i b u d o v á n í o b c e .

Tělovýchovná jednota SOKOL

Sokol byl v dobách rakousko-uherského područí nositelem národního uvědomění. V naší obci se o Sokolech dočítáme už v roce 1896, kdy sentičtí byli členy Jednoty drásovské. Zakládajícím dnem sentické organizace považujeme den 14.9.1911. Jejím prvním starostou byl bratr Jůza František z č.p. 82 a spolek čítal 39 členů. Místnost ke schůzování a cvičení byla v hostinci u bratra Žáka Jana v č.p. 70, nacházející se v horní části obce - dnešní dům u Bartošů. V roce 1914 byl místostarostou bratr Kroutil Ferdinand, lesní správce v Senticích.

Když vypukla 26. července 1914 I. světová válka, činnost organizace byla zastavena. Probouzí se znovu v roce 1919, po vytvoření naší naší národní samostatnosti - v roce 1918. Tělocvičný odbor se osamostatnil a vzniká Tělovýchovná jednota SOKOL Sentice. Předsedou zůstává František Jůza, další funkcionáři - Jordan Zich, řídící učitel, Karel Šipka a Stanislav Babák.

V roce 1919 zavezla Tělovýchovná jednota SOKOL rybník, který se nacházel v místech dnešního pomníku padlých a na jeho místě vsadili lípu svobody, na památku československé samostatnosti. V roce 1920 se připravuje první veřejné cvičení, které se konalo v roce 1921 na Horce. V roce 1921 se platí nájemné novému majiteli hostince Josefu Sloukovi. Hostinci u Slouků se říkalo "Vindárna", pravděpodobně po prvním majiteli Vincenci Sochorovi. Kromě cvičení se zde také hrávalo ochotnické divadlo. V roce 1922 pronajímá Tělovýchovná jednota místnost ke cvičení v hostinci u bratra Jaroslava Kratochvíla.

V roce 1922 buduje pomník padlých v I. světové válce v místě zavezeného horního rybníka. Jelikož Tělovýchovná jednota pociťuje nutnost vybudování vlastní tělocvičny, probíhá jednání s obecním zastupitelstvem a Svazem dobrovolných hasičů o stavbě sálu při obecním hostinci. Většina členů obecního zastupitelstva je proti, proto je jednáno jen se Sborem dobrovolných hasičů, opět s neúspěchem. Tělovýchovná jednota SOKOL se tedy rozhodla vybudovat vlastní budovu, která měla být postavena u křižovatky směrem na Chudčice, kde stojí domy rodiny Sedlákovy a Hudcovy.
Začalo se s navážením stavebního materiálu, avšak část členů, kteří byli zároveň ve sboru dobrovolných hasičů, začala pomáhat na stavbě hasičského domu, který byl slavnostně otevřen 9.6.1929. Na návrh starosty obce Ludvíka Pleskače jedná SOKOL se Sborem dobrovolných hasičů o společném užívání budovy a kupní smlouvou ze dne 14.12.1931 se stává majitelem ideální poloviny hasičského domu č.p. 105.

Obci Sentice, jako nájemci obecního hostince, zůstalo právo upravit skladištní místnost pod jevištěm sálu svým nákladem pro obecní kanceláře a knihovnu. Materiál a pozemky na stavbu vlastní budovy byly odprodány. Bezplatně bylo jednotě propůjčeno Lesním úřadem v Rosicích letní cvičiště na Horce. V roce 1933 byl obci Sentice odprodán les Horka a část "Hradčanského kopce" od velkostatku Rosice, a tím pádem odpadlo každoroční žádání o pronájem hřiště.

Doba fašistické okupace od roku 1939 až 1945 byla nejtěžší a to nejen pro členy SOKOLA. V roce 1941 byl SOKOL rozpuštěn, členové však přešli do ilegality a svou činnost soustředili na provádění sbírek pro rodiny po umučených členech SOKOLA.

Z členů sentického SOKOLA nebyl umučen ani popraven nikdo, vězněni byli pouze:

Vladimír Jůza v Kounicových kolejích, Breslau a jinde na 9 měsíců od ledna do října 1943 pro podzemní činnost a podporu vdov a sirotků umučených zaměstnanců Městské elektrárny v Brně a Jan Dvořák, zámečník, zaměstnaný v brněnské Zbrojovce, který byl vězněn pro ilegální činnost a sabotáž ve výrobě zbraní v Kounicových kolejích v Brně celkem 17 dní a to v dubnu 1942. Díky jednotnosti výpovědí byli propuštěni.

Poválečná činnost SOKOLA začíná krátce po osvobození roku 1945. V roce 1947 je starostou SOKOLA Josef Malásek, místostarostou František Žák. Tělovýchovná jednota má 130 členů. V průběhu roku 1948 nastává reorganizace tělovýchovy a sportu, dochází ke sloučení organizací v jednu a to Základní tělesnou výchovu. V této době má sentická organizace nejvíce členů ve své historii - plných 145. V roce 1958 postupuje Svaz požární ochrany svoji ideální polovinu budovy Tělovýchovné jednotě SOKOL darem. V rámci dohody je budova sokolovny využívána k politickým a kulturním akcím obce. Tělovýchovná Organizace dosáhla velmi dobrých výsledků, hlavně v práci s mládeží a při budování naší obce. Její spolupráce se složkami Národní fronty a Místním národním výborem je příkladná.

V roce 1986 k 75. výročí svého trvání měla organizace stav členů 86 (z toho žactva 30), v roce 1987 má členská základna 90 členů.

Starostové a předsedové Tělovýchovné jednoty SOKOL:

František Jůza - 1911 až 1924, 1930, 1931, 1934
Jan Kučera - 1925 až 1928
Josef Panáček - 1929
Ludvík Pleskač - 1932 až 1933
Ludvík Jůza - 1935
Ladislav Mašínský - 1945
Josef Malášek - 1946 až 1947, 1954 až 1957
Karel Horňanský - 1948 až 1949
Josef Jůza - 1951 až 1952
Josef Juránek - 1953
Karel Ondroušek - 1958 až 1960
Zdeněk Nejez - 1961
Čestmír Vyhnalík - 1962
Jiří Mandelíček - 1963 až 1984
Alois Škorpík - 1985 - dosud

Jednotné zemědělské družstvo

Socializace vesnice postupovala u nás pomalu. Protože myšlení rolníků bylo konzervativní, bylo potřeba zdlouhavě a opakovaně lidi přesvědčovat o výhodách společného hospodaření. JZD bylo v Senticích založeno až v roce 1953. Při založení čítalo družstvo 25 členů a výměra družstevní zemědělské půdy byla 119 ha. Byl adaptován kravín ze stodoly družstevníka Františka Panáčka č. 7. Jednotné zemědělské družstvo se však po roce rozpadlo pro špatnou organizaci a neshodu. Pokus o znovuzaložení ztroskotal. Podařilo se to až v roce 1957, kdy vzniklo družstvo - Jednotné zemědělské družstvo III. typu s výměrou 250 ha zemědělské půdy a 69 členy. Předsedou se stal Jaroslav Havlín z č. 31. Tak byl položen základ zemědělské velkovýroby v naší obci. V roce 1959 obhospodařovalo Jednotné zemědělské družstvo včetně záhumenků 84,51 % půdy. V roce 1961 se slučuje Jednotné zemědělské družstvo Sentice s Čebínem a Hradčanami a nese název:"Jednotné zemědělské družstvo Družba Čebín".

Sentice vnesly do společného hospodaření 249 ha a 27 arů polí, včetně záhumenků, jichž bylo 64, z toho společných 20. Členů ze Sentic bylo 90, z toho 62 žen. Prvním předsedou sloučeného družstva byl František Jůza se Sentic a v roce 1964 zastával tuto funkci Vladimír Mašinský ze Sentic. Drůbežárna za hřbitovem postavená v roce 1961 se upravuje v roce 1970 na vepřín systému IBO, kde se pěstují žírná prasata. V adaptované stodole a stáji domu č. 1 v Senticích se pěstují býci. V roce 1972 došlo ke sloučení Jednotného zemědělského družstva Čebín s Chudčicemi, Březinou, Herolticemi a Pejškovem.

V dnešní době hospodaří ve sloučeném Jednotném zemědělském družstvu Družba se sídlem v Čebíně 11 obcí: Čebín, Sentice, Pejškov, Vohančice, Březina, Heroltice, Hradčany, Chudčice, Moravské Knínice, Jinačovice a Rozdrojovice.

Lesní hospodářství

Lesní area veverského panství spadala pod lesmistra rosického a byla rozvržena do 8 revírů. Sentice měly 560 ha lesa, vrchnostenská myslivna byla v č. 6. V roce 1922 patřily lesy v okolí obce Sentice majiteli dvorů a statků Rosice, svobodnému pánu Mořici Arnoldu de Forestovi. Ústřední kanceláře lesní správy byly v Rosicích. Budova lesního úřadu č. 6 měla dvě pobočné hájenky - č. 69 a 76. V r. 1919 dochází k vyvlastnění lesů svobodného pána de Foresta. Z pozemkové reformy dostává obec v r. 1933 příděl lesa od velkostatku Veveří - Rosice a to: Les Horku, s výměrou 24 ha 47 arů 31 m^2 a Hradčanský kopec o výměře asi 40 ha. Lesním hajným je po veřejné soutěži v r. 1934 jmenován Hubert Mašinský z č. 100. Po něm přebírají péči o les hajní Rohlínek, Maloušek a od roku 1950 - 1960 Vladimír Burian, po kterém nastupuje jeho syn Vladimír Burian. V roce 1952 byl obecní les v trati SOKOLÍ a HORKA zestátněn. Hajný Vladimír Burian se stará o těžbu dříví, kterou provádí těžební středisko při Lesním závodu Kuřim, hajným na č. 69 je Rostislav Novák, jenž dohlíží na zalesňování a ošetřování lesních kultur. Prázdné plochy jsou zalesňovány borovicí, smrkem a modřínem. Veškeré zalesnování provádí brigádníci a školní děti, protože Lesní správa nemá v této oblasti stálých zaměstnanců, kromě čtyř důchodců.

Náš lesnický úsek spadá pod Lesní závod Kuřim, Polesí Vohančice. Má plochu 600 ha a je začleněn a pronajat od roku 1983 Mysliveckému sdružení se sídlem v Čebíně. Stav drobné zvěře je nízký, takže hony na tuto zvěř se už vůbec nekonají. Obstojný je stav zvěře srnčí.

Požár lesa na Horce, který vznikl v roce 1976 od nedopalku cigarety způsobil škodu na šesti hektarech v ceně 50 000,- Kčs.

Kronikáři obce

Od roku 1922, kdy byla obecní kronika založena (zákonem o zřizování kronik), byl pověřen jejím vedením Cyril Motyčka z č. 95, zednický pomocník, člen obecního zastupitelstva, jenž doplňoval obecní kroniku až do roku 1932 a dopsal retrospektivně události od r. 1914, 1933 - 37 zapisoval Karel Kudláček z č. 28, až do roku 1940 Karel Šipka. V roce 1940 je vedení pamětní knihy zastaveno a je odevzdána podle výnosu okresnímu úřadu v Tišnově k uložení do Zemského archivu (podepsaný starosta obce Karel Hornanský, razítko obce je z poloviny německé a půl české; v horní polovině je nápis Gemeindamt Sentitz, ve spodní polovině Obecní úřad Sentice). Léta německé okupace od roku 1939 až 1945 jsou psány retrospektivně řídícím učitelem Františkem Weiglem, který vede kroniku až do roku 1960. Od roku 1961 až 1970 provádí záznamy Josef Dvořáček, soudní aktuárský ředitel v důchodu. Roku 1971 až 1974 vedl kroniku Josef Knoflíček č.p. 30, kterého vystřídal František Ondroušek od roku 1974 až 1982. Od roku 1983 až dosud vede kroniku Eva Vodičková č.p. 162.

Kroniky:

Díl I. Josef Dvořáček - výpisy z nejstarších záznamů - vázaný ve vínově červené kůži se zlatým nápisem "KRONIKA" v červeném poli. Je v ní vyobrazen obrázek Sentic ručně malovaný, v roce 1947. Formát je 25x35 cm.

Díl II. založen r. 1922, polokožená vazba zelené barvy s hnědým hřbetem a rohy, formát 25x32,5 cm, od r. 1922-1960.

Díl III. červená koženková vazba, na ní nápis "KRONIKA MNV SENTICE" ve zlatém provedení, formát 30x45 cm, od r. 1961-74.

Díl IV. Vazba je z břízového plátna, hřbet a kraje červená koženka, formát 32x30 cm, zlatý nápis "KRONIKA OBCE SENTICE". Od r. 1975.

Kronika školní: Vazba - prubované šedočerné plátno, hřbet a rohy hnědá koženka, zlatý nápis KRONIKA ŠKOLY V SENTICÍCH U TIŠNOVA. Formát 21,5x 34 cm. Od r. 1891-1957.

Zajímavosti z obce

V roce 1924 měla naše obec 2 obuvníky - Bohumila Kosa č. 35 a Aloise Vrzala, kováře Ludvíka Maláska na č. 89, 2 řezníky - Františka Malého č. 87 a Jakuba Kotoučka č. 48, který byl nájemcem obecního hostince. Krejčími byli - Josef Andrlík č. 2, Alois Brandstäter č. 20 a Ludvík Plachý. Nálev piva - Adolf Kratochvíl, obchod dobytkem - František Malý, trafika - Josef Malý, výrobna lihovin - Ludvík Pleskač, potraviny - Anna Brandstäterová, Františka Motyčková, obchod smíšeným zbožím - Adolf Kratochvíl, Ludvík Pleskač, Jan Šipka (i prodej piva a lihovin). Práci porodní asistentky vykonávala Františka Kolářová (vypsáno z Chytilova adresáře Československé republiky - Čechy a Morava).

Spolky: Sbor dobrovolných hasičů
Tělovýchovná jednota SOKOL (odbočka Drásov - odbor v Senticích)
Odbočka Tělovýchovné jednoty Orel v Čebíně - odbor v Senticích, náčelník Hubert Mašínský č. 27 - 16 činných členů. Byla to Tělovýchovná jednota založená pri katolických spolcích, po válce se slučuje se SOKOLEM.

V roce 1914 bylo povoláno ze Sentic do 1. světové války 127 mužů. Ve válečném roce 1916 bylo úplně vázané hospodářství (producenti - neproducenti). Vláda vydala různé poukázky na potraviny. Neproducenti na ně obdrželi týdně na 1 osobu 1,40 mouky; mouka a luštěniny se prodávaly "pod rukou" za velmi vysoké ceny, obilí se mlelo na mlecí lístky, vymílalo se na 80 %. Existovaly chlebenky. V roce 1917 dosáhla nouze o potraviny maxima, protože byl nadměrně suchý rok. Když byla 28. října 1918 vyhlášena naše národní samostatnost, a vytvořena Československá republika, stal se prvním presidentem T.G.Massryk, kterému dal národ z vděčnosti jméno "President osvoboditel".

V roce 1936 jmenovalo zastupitelstvo v Senticích T.G.Masaryka čestným občanem obce Sentice. Lesní pomníček v lese na Mezihoří zřídila lesní správa na paměť jeho 75. narozenin, při příležitosti založení obecního lesa.

V roce 1919 provedla Tělovýchovná jednota SOKOL zavezení horního rybníka ve středu obce a na jeho místě vsadila lípu svobody na paměť vyhlášení československé samostatnosti. Lípy vysázené na dolním konci obce pocházejí rovněž z tohoto roku. V roce 1919 trvá dále vázané hospodářství a v obci je zvolena obilní a chlebová komise. V témže roce se uvažuje o zavedení elektrické sítě v naší obci. Návrh podaly Rosicko-oslavanské elektrárny. O elektrifikaci je s nimi jednáno až v roce 1928 a je započata v roce 1929 stavbou transformační stanice na pozemku Františka Ondrouška č. 25. V dubnu téhož roku se začala stavět primární síť a rozvodna a byla dána do provozu v polovici května. Náklady na elektrifikaci obce byly přes 170 tis. Kčs.

V roce 1921 začala stavba kanalizace v horní části obce a v roce 1922 bylo ukončeno odvodnění všech vlhčích pozemků v obvodu obce. Projekt byl vypracován Zemským stavebním úřadem a prováděl ho František Zavrtal s podnikatelstvím Meliorančních staveb pod dozorem Zemského stavebního úřadu v Brně.

V roce 1930 byla stráň Za horou vysázena ovocnými stromy (bývalý jubilejní sad, založený v roce 1907 uschl). Každoročně se zde konávala stromková slavnost, při které byly školní děti vedeny k úctě k přírodě.

V roce 1936 byla zřízena v místě dolního rybníka požární nádrž, aby bylo dostatek vody při hašení požárů.Projekt na ni vypracoval stavební úřad Ústředí moravskoslezských obcí v Brně (v současné době se uvažuje o jejím zavezení).

Telefonní síť a hovorna byla v obci zřízena v roce 1938 a umístěna v domě č. 23 u Ludvíka Pleskače.

V roce 1939 byly zavedeny potravinové a oděvní lístky a později příděl jádrového krmiva pro dobytek.

V roce 1942 vznikl spor mezi obcí Holasice a Sentice o těžení písku na parcele Zadní louky. Byla podána žádost o zjištění katastrálních hranic mezi Senticemi a Holasicemi. Vedením sporu byl pověřen JUDr. Alfréd Töpfer. Působením řeky Svratky vznikl v trati u Širokého proudu při hranicích sentického katastru nános, čímž se posunul tok řeky na území obce Holasice. Území sentického katastru se v těchto místech rozšířilo na její úkor. Spor vznikl o toto naplavené území, bohaté na říční písek. Vlekl se několik let a ukončen byl v roce 1948, kdy se stalo pískoviště majetkem obce.

Rok 1947 vešel do paměti lidí mimořádným suchem a neúrodou.

V roce 1948 byl zbudován místní rozhlas nákladem 64 765,- Kčs, na který byla učiněna půjčka v Tišnově (úroky měly být uhrazovány novými obecními dávkami: poplatky ze psů 80,- Kčs a poplatky ze hry v karty 6,- Kčs za každých 6 hodin pro jednoho hráče a 1,- Kčs pro každého kibice).

V roce 1950 se vyskytla v sentickém katastru poprvé mandelinka bramborová.

V roce 1961 jsou v obci tyto provozovny: holičství č.p. 146 Jaroslav Raškovec, Marie Matoušková, kovárna pana Antonína Doubka (od doby protektorátu). Stolařská provozovna Viléma Motyčky byla zrušena a v roce 1962 byly odstraněny kůlny v cihelně Žák & Havlín ze Sentic, kde se pracovalo až do protektorátu.

V roce 1967 byl postaven na dolním konci obce přístřešek (čekárna pro autobusovou trať Veverská Bitýška - Tišnov).

Výkup zeleniny a ovoce v obci byl zahájen v roce 1968 v domě č. 2 - vedoucí byla Božena Adrlíková. Vykupovalo se ovoce ze Sentic, Hradčan, Chudčic, Čebína a Veverské Bitýšky. V tomto domě byla též prodejna masa, jejíž vedoucí byla rovněž Božena Andrlíková. V roce 1983 byla zrušena, protože se začalo v prodejně JEDNOTY prodávat balíčkované maso.

V roce 1964 bylo započato se stavbou kanalizace v obci a v roce 1965 byla zrušena bývalá mostní váha u požární nádrže.

V roce 1970 se prováděla generální oprava rozhlasu a na veřejném osvětlení byly vyměněny obyčejné žárovky za zářivky a dřevěné sloupy vyměněny za betonové. Zbourala se požární zbrojnice a na jejím místě začala stavba nové, pozemek byl rozšířen o část sousední stodoly domu č. 22. Nadstavba byla plánována pro kanceláře Místního národního výboru. Stavba nové požární zbrojnice s nadstavbou pro kanceláře byla dokončena v roce 1972. V tomto roce byla provedena na hřbitově oprava vodovodu a hřbitovní brány. Roku 1971 byla v místnosti Spolkového domu vybudována studna (svépomocí) a do výčepní místnosti zaveden vodovod.

V roce 1976 převzal Okresní národní výbor Brno-venkov odbor kultury do evidence státní památkové péče a ochrany přírody následující objekty v katastru naší obce:

kaple sv. Jana z Nepomuku z roku 1878
socha sv. Jana z Nepomuku a sv. Floriána umístěné před domem č. 80
sedm křížů v katastru naší obce: pod lesem Sokolí u Hradčan
v polích,
u silnice k Tišnovu v trati Obecníky, pod obcí na Pastvisku,
u silnice k Chudčicím - křížek na Konopárech,
Černý křížek u Chudčic,
křížek na Panské seči nad obcí,
smírčí kámen v lese Jabůrka (jedná se o křížek, kterému se v obci říká "jak František zmrzl)
pomník padlých v I. a II. světové válce,
žulový pomníček na paměť založení obecního lesa, umístěného u hřiště na Horce,
stromy rostoucí mimo les u křížku na Panské seči (lípa, jasan).

K prozkoumání jako rezervace byla navržena lokalita Sokolí a stráň Za Horou, kterou je třeba zachránit pro estetické ztvárnění krajiny.

V roce 1977 byla provedena asanace domu č. 33, kde bývala pekárna, poslední provozovatel byl pan Alois Škorpík. Dům byl postaven v roce 1930 na místě bývalé kovárny. Pekař zásoboval místní obchod a dovážel chléb a pečivo i do obchodu v Hradčanech, nejprve na jízdním kole, později na motocyklu. Pekárny se využívalo též k pečení chleba připravovaného doma, a k pečení koláčů na svatby.
Dům č. 33 stával mezi domem č. 154 a č. 64. Pekárna produkovala 500 ks chleba denně a menší množství rohlíků; provoz byl ukončen v roce 1965 postavením pekárny v Tišnově.

V roce 1982 byla postavena zděná čekárna na dolní autobusové zastávce a dokončena stavba nové rozvodné elektrické sítě v obci, započaté v roce 1981. Byly zbudovány dvě trafostanice sloupového typu, veřejné osvětlení s výbojkovými svítidly na každém betonovém sloupu a bylo odstraněno veškeré staré elektrické osvětlení, včetně zděné trafostanice na pozemku Františka Ondrouška. Z polí katastru obce bylo odstraněno vedení vysokého napětí a obec napojena vedením novým od čebínské rozvodny.

V roce 1984 byla zakoupena rozhlasová ústředna za 60.100,- Kčs, rozvody provedeny v roce 1985.
Byla zavedena autobusová linka k čebínskému nádraží a přímá linka Sentice - Brno. V tomto roce se započalo též se stavbou vodovodu pro naši obec z vodojemu v Čebíně, která byla ukončena v roce 1987. Projekt a rozpočet vypracovaly Jihomoravské vodovody a kanalizace n.p. Brno. Hodnota díla (vodovodu) 1, 850 000 Kčs a 5 713 brigádnických hodin občanů.
Katedra ochrany životního prostředí Vysoké školy zemědělské v Brně si vybrala naši obec pro řešení výzkumného úkolu Československé akademie věd "Základy antropoekologického rozvoje krajiny-agrostruktur" a sice jeho části nazvané "Bio-klimatologicko-ekologická modelová studie v extrémních podmínkách venkovské lokality". Tato studie má napomoci krajskému národnímu výboru - odboru územního plánování (práce byla započaty v r. 1981 a končily v r. 1986).

V roce 1985 probíhá 2x jednání o integraci k Tišnovu, prozatím neúspěšné. Pro své krásné okolí byla naše obec prohlášena za rekreační oblast a to už v roce 1964. Dnes máme 120 chat, takže došlo k vytvoření chatové samosprávy.

O tom, že se lidem v naší obci líbí, svědčí rozestavěné domy v roce 1988: Ing. Košíček z Kuřimi, Lubomír Čada z Brna, Bohumír Kos z Tišnova, Václav Štěpánek z Tišnova, Petr Juračka a Lubomír Král ze Sentic.

Další zajímavosti:

V roce 1953 uplynulo 600 let od první zmínky o obci Čebín.
V roce 1959 proběhly oslavy 700 let města Tišnova (od první zmínky o obci).
V roce 1985 - 750 let Chudčic, od první zprávy v historických pramenech.

Za dobrou práci pro společnost byla udělena našim občanům vyznamenání:

Rok 1956 Čestné odznaky "Za krásu naší vlasti":
JUDr. Alfréd Töpfer č.p. 148
Zdeněk Hudec č.p. 126
František Dvořák č.p. 150
Josef Vejrosta č.p. 51
František Paleček č.p. 119
Vladimír Mašínský č.p. 27

Rok 1958 Diplomy Okresního národního výboru Tišnov - za úspěšnou práci při budování socialismu

Bedřich Balabán, předseda Místního národního výboru
František Jůza, předseda Komunistické strany Československa
Otakar Podborský, vedoucí stavební skupiny Místního národního výboru

Rok 1968 U příležitosti 50. výročí založení republiky navrhla rada Místního národního výboru vyznamenat plaketami I. a II. stupně zasloužilé funkcionáře:

Plaketa I. stupně: Bedřich Balabán, Antonín Štěpánek, Alois Malásek

Plaketa II. stupně: Otakar Podborský st., Josef Juránek, Zdeněk Hudec, Vladimír Brokeš, Josef Knoflíček, Josef Havlín str., Jiří Mandelíček, Otakar Podborský ml.

Čestná uznání: Rajmund Humpolík, František Jůza, František Kučera, František Malásek, František Halouzka, Bohumír Kos, Jaromír Bajer, Václav Malý, Adolf Kratochvíl, JUDr. Töpfer, František Bartoš, Josef Dvořák, Ludvík Dvořák, Karel Ondroušek, Josef Kopiš.

Rok 1975 Čestné uznání Okresního národního výboru Brno - venkov při příležitosti otevření školy

Bedřich Balabán
Vladimír Havlát
František Mašínský
Jiří Panáček

Vyznamenání ke 30. výročí osvobození naší vlasti udělené Okresním národním výborem Brno - venkov

Bedřich Balabán

Čestné uznání Okresního národního výboru Brno - venkov k 30. výročí osvobození naší vlasti

Zdeněk Nejez
Alena Nejezová
JUDr. Alfréd Töpfer
Jiří Panáček
František Bartoš

Čestné uznání k 30. výročí osvobození naší vlasti udělené Místním národním výborem Sentice

Jiří Mašínský
Karel Ondroušek
Antonín Štěpánek
Anna Vrzalová
Josef Juránek
Otakar Podborský st.
Alois Malásek
Vladimír Havlát

Rok 1977 Státní vyznamenání "Za vynikající práci"

Bedřich Balabán, předseda Místního národního výboru Sentice

Uděleno u příležitosti životního jubilea 50. narozenin za dlouholetou a obětavou práci pro Komunistickou stranu Československa a celou společnost

Rok 1980 Čestné uznání a diplomy od Místního národního výboru Sentice u příležitosti 35. výročí osvobození naší vlasti

Základní organizace Svazu požární ochrany - čestné uznání

Základní organizace Českého svazu žen - čestné uznání

diplomy jednotlivcům

Rok 1983 Čestné uznání Okresního národního výboru Brno - venkov za 3. místo v kategorii obcí do 600 obyvatel

Bylo uděleno Sboru pro občanské záležitosti při Místním národním výboru Sentice

Rok 1985 Vyznamenání Ústředního výboru Komunistické strany Československa a Ústředního výboru Národní fronty za dlouholetou obětavou práci pro socialismus

Vladimír Havlát
Marie Juračková
František Jůza st.

Čestné uznání u příležitosti 40. výročí osvobození od rady Okresního národního výboru Brno - venkov za dlouholetou aktivní činnost a společenskou angažovanost

Vladimír Havlát
Jiří Mašínský
Ivan Pleskač
Antonín Štěpánek
Anna Vrzalová

Čestné uznání rady Místního národního výboru v Senticích za aktivní činnost a společenskou angažovanost

Základní organizaci Českého svazu žen
Základní organizace požární ochrany
Základní organizace Tělovýchovné jednoty SOKOL

František Bartoš	Josef Burnek
Karel Bartoš	Ladislav Čepeš
Vladimír Burian	Marie Doubková
Josef Juránek	Ing. Jiří Horňanský
Františka Jůzová st.	Věra Hudcová
Alena Nejezová	František Jůza ml.
Karel Ondroušek	Miloš Jůza
Františka Brokešová	Josef Kirschbaum

Jitka Králová	Květa Ondroušková
Josef Marek	Václav Panáček
František Mašínský	Ludmila Vondrová
Ludmila Mašínská	František Vejrosta

Vyznamenání Ústředního výboru Českého svazu chovatelů drobného zvířectva při příležitosti 20. výročí založení základní organizace v Senticích

František Koláček, předseda základní organizace Českého svazu chovatelů v Senticích
vyznamenání "Zasloužilý chovatel" s propůjčením odznaku III. a II. stupně

Řada jednotlivců dostala čestná uznání a diplomy za dobré výsledky při chování drobného domácího zvířectva.

Rok 1986 Vyznamenání k 75. výročí založení tělovýchovné jednoty "SOKOL"

Čestné uznání III. stupně	Antonín Bém
	Jan Dvořák
	Josef Juránek
	Jiří Mandelíček
	František Mašínský
	Zdeněk Nejez
	Karel Ondroušek
	Alois Škorpík

Uděleno Okresním výborem Československého svazu tělesné výchovy.

Čestný odznak Československého svazu tělesné výchovy	Vladimír Burian
	Zdena Dušáková
	Josef Malý
	Jarmila Valentová
	František Žák
	Václav Dubák

Uděleno Okresním výborem Československého svazu tělesné výchovy.

Diplomy Československého svazu tělesné výchovy	Vladimír Brokeš
	Petr Kos
	Miloš Stibor
	Ludmila Skřivánková
	Jaroslav Vaněk
	Místní národní výbor Sentice - převzal předseda Antonín Štěpánek

Uděleno Okresním výborem Československého svazu tělesné výchovy.

Knihovně v Senticích:

Uznání Okresního národního výboru Brno - venkov v soutěži "Budujeme vzornou lidovou knihovnu".

Rok 1987 Okresní národní výbor Brno-venkov udělil Sboru pro občanské záležitosti v Senticích v soutěži obcí nematričních národních výboru do 1 000 obyvatel 2. místo.

Okresní národní výbor Brno-venkov udělil předsedkyni Sboru pro Občanské záležitosti v Senticích Anně Vrzalové "Čestné uznání" při stejné příležitosti.

Kronikářka Eva Vodičková dobře reprezentuje obec v národní amatérské soutěži v uměleckém přednesu, pořádané každoročně Českým svazem žen pod záštitou ministerstva kultury. V listopadu 1987 se dostala po úspěšném okresním a krajském kole do ústředního kola v Praze.

Jak vypadal život naší obce před socialisací vesnice

V létě se vstávalo před 5. hodinou ranní, v zimě o hodinu později. V letním období se lidé umývali na dvoře u studny, v zimě v místnosti. Po obsloužení dobytka a drůbeže se před 7. hodinou sedalo ke snídani, která sestávala z bílé kávy, jež voněla meltou, s přídavkem cikorky a ke které se jedl domácí chleba nebo buchty. O provozu dne rozhodoval hospodář. Do pole se vyjíždělo po snídani. Hospodyně se starala o pečení chleba a vaření pro domácí a čeleď, dohlížela na krmení drůbeže a dojení. Obsluha dobytka byla společná. Staří rodiče, pokud byli schopni fyzicky, zúčastňovali se veškerých polních prací. Jedli společně s mladými a čeledí, ale světničku, tzv. výměnek měli zvlášť. Služebné dívky bydlely v kuchyni nebo v komůrce, chlapci v hospodě, kde měli trvale pronajatý pokojík. Starali se hlavně o koně a hovězí dobytek, o vepřové a drůbež pečovala děvčata. Ve větších hospodářstvích měli vodovod a napáječky, byla i koupelna a etážové topení. V létě se krmil dobytek zeleným, které se seklo navečer, v zimě se míchala řezanka s plevami, nebo s bílou řepou (řezanka - suchý řezaný jetel). Stelná (březí) kráva a mladý dobytek měli stravu vylepšenou. Dojilo se ručně do hrotků (plechových nádob s uchem), mléko se slévalo do mlékárenských konví a odevzdávalo se do Kuřima, kde se 1x za měsíc za dodávku mléka a vajec dostávala výplata.

Sentický dobytek se pásl na "luhách" - loukách kolem řeky Svratky, v létě se páslo od 4. do 8. hodiny ranní, odpoledne od 17. hodiny do setmění. Po ukončení žňových prací se vyhánělo na pastvu také husy, které spásaly potroušené klásky obilí na polích. Při pasení zbývalo dost času na hry, u řeky na vyřezávání píšťalek a koupání. Pasení dobytka bylo výhradně prací starších dětí.

Na podzim se řezalo dříví, uskladňovalo ovoce, v zimě se zabíjel vepřový dobytek, udilo se maso a dralo se peří z hus, při kterém si sousedky pomáhaly, oplácejíce tak tuto službu jedna druhé. Draní peří patřilo mezi nejhezčí zážitky jak dospělých, tak i dětí. Byla to výhradně práce žen. Při "dračkách" se povídalo o všem možném, hlavně o událostech týkajících se vesnice a okolí. Jedlo se sušené ovoce - "křížalky", švestky, které se sušily na kachlových kamnech. Kamna postupně modernizací domácností mizela. Při draní dostávaly pomocnice čaj s rumem a bylo-li i kousek uzeného, aby práce šla lépe od ruky. Kašlat a kýchat se nesmělo, jinak se peří rozfouklo po světnici, která se rázem změnila v zasněženou krajinu. Nejvíce byly hubovány děti, které nedovedly zavírat dveře pomalu.

Chleba se dříve pékával doma. Těsto se zadělávalo večer v tzv. dížích, dřevěných nádobách a kynulo do rána. Ráno se míchalo a znovu nechávalo kynout. Zadělávalo se tzv. nátěstkem - zbytkem těsta z minulého pečení. V zimě se dávala díže kvůli kynutí do postele. Těsto se tvarovalo na slaměných ošatkách, potíralo se před pečením vodou žíněnou štětkou a doprostřed se dělal křížek. Při zadělávání těsta se zpracovávala 1 pantovnice žitné mouky (pantovnice je putna na záda s obsahem cca 20 kg), k tomu 6 kg mouky pšeničné (zhruba obsah slaměné ošatky na 1 bochník chleba) a 8 litrový hrnec brambor. Pec na chleba byla šamotová, topilo se v ní metrovými poleny, žhavé uhlí se hřeblem rozhrnovalo a nechalo 3/4 hodiny, aby stejnoměrně pec prohřálo. Do pece se sázel chleba dlouhou plochou dřevěnou lopatou. Za 1 hodinu se chléb "přesazoval" a za 2 hodiny byl upečen. Upečený se potíral vodou, aby se krásně leskl. Po upečení chleba se dávalo do pece sušit ovoce na lísky z vrbového proutí. Dřevěné uhlí se z pece vymetalo chvojím, polilo se vodou a rozdrcené se přidávalo do krmení prasatům a housatům do hlavního žrádla (proti průjmu). Zadělávalo se na 8 bochníků chleba.

K zimním pracím patřilo vázání povřísel z žitné slámy na svazování snopů obilí, což dělali muži. Ženy přebíraly luštěniny. Mlácení obilí se zúčastňovali kromě domácích také sousedé. Žito se mlátilo výhradně cepy a zbylá sláma se užívala na vycpávání "strožoků" do postelí. Ostatní obilí se mlátilo mlátičkou. Na podzim se vařila povidla a děti se scházely na "lízačku". "Šlapalo" se zelí, do kterého se přidávala celá jablka. Zelí se dělalo též z bílé řepy, která se uvařila a opepřila a podávaly se k němu vdolky, pečené v troubě.

Na jaře se "líčilo" (bílilo) vápnem, aby chlévy a násep zářily čistotou. Jarní prací bylo též sekání otýpek v lese, jež se dělaly z prořezaného lesního porostu a srovnávaly se do hraniček (říkávalo se dělat tály - díly). Otýpky měly při vaření povidel u kotle svoje nezastupitelné místo.

Za prací na poli se chodilo pěšky, při vzdálenějších tratích se jezdilo potahem.
Druhy vozů: fasuňk - s korbou na zelené,
hnojňák,
gumák - na gumových kolech, lehce ovladatelný,
žebřiňák.

Památkou na soukromé hospodaření jsou jména polních tratí, dosud ústně tradované:

Na Kůži, Sekerky, díly za Horou, Seč, Knězka, Kamínky, Kopajny, Na žlíbkách, Na vápenici, Kávice, Čtvrtě, Za cihelnou, Na rybníčkách, Rybníky, Polouděly, Na nivách, Klíny, U Hradčan, Široký a Dlouhý u Hradčan, Pod Sokolím, Malý Tábor, Velký Tábor, Na Sekeře (k Drásovu), Na Čebínských, Choboty, V Ouzkých, Vlčí Doly, Na podhájí, (za čebínskými loukami u hájenky u Moravských Knínic).

Při práci se svačilo asi kolem 9,30 hodin, pak se šlo domů nakrmit dobytek, lidé se naobědvali a znovu odcházeli na pole, kde se pracovalo až do setmění. K jídlu se na pole brával měkký domácí chleba a k tomu se pila černá káva. Tzv. "šmór" byl smažený pekáč z mléka, vajec, cukru a soli, s křížalkami a sušenými švestkami, osmažený na sádle, roztrhaný a znovu daný smažit. V době senoseče se seklo kosami, při žních se seklo kosami s plácačkou, na odhrnování obilí do řádků nebo kosami "ohrabicemi", zvláště na vysoké obilí, jako bylo žito. Měly větší záběr než "plácačky".
Během týdne byli lidé za prací na poli, v sobotu dopoledne se zametal dvůr, ulice a náves, aby byly čisté na neděli. V neděli a svátky se nepracovalo.

Poledne a klekání ohlašoval zvonem zvoník, který zastával též místo obecního "policajta", říkalo se mu také "hutař". Jeho povinností bylo zvonit a bubnovat. Někde bylo zvykem se před obědem modlit, při zvonění lidé smekali klobouka křižovali se. V pátek se zvonilo ještě v 15 hodin (jako připomínka údajné smrti Ježíše Krista). Večerní zvonění se nazývalo "klekání". V létě se zvonilo klekání ve 20 hodin, v zimě mnohem spíše, hned po setmění. Večeřívalo se, až se obsloužil dobytek, což bylo v létě po 20 hodině. K večeři býval zpravidla hrnec mléka a brambory nebo chléb. Hlavní jídla byly kynuté knedlíky s povidlím, koláčky s ovocem, buchty, plněné sekanými sušenými hruškami a mákem, častá byla také prosná kaše se sušenými švestkami. Oblíbeným jídlem byly vdolky pečené v troubě, které se jedly k zelí z bílé řepy. Vařilo se jak pro rodinu, tak i pro tzv. nádeníky (lidé placení za pomoc na poli). Nádeníci pracovali za peněžní odměnu a tzv. formanku (obdělávání jejich polí koňmi).

Spát se chodilo v létě ve 22 hodin, v zimě po půlnoci, do půlnoci se dralo peří. Práce byly v létě rozděleny takto:

mužská práce - řízení potahů při polních pracích, péče o koně
ženské práce - práce s dobytkem kromě koní, práce v polích
dětské práce - pastva hus a dobytka, sbírání kopřiv pro housata a drůbež.

Staří rodiče byli pověřeni hlídáním dětí a domova, draním peří, vařením povidel a pod.

Prádlo se v letních měsících pralo většinou u řeky Svratky na "luzích", kde se zároveň bílilo a sušilo. Pracími dny byly pondělí a úterý.

Ke společenským událostem se scházívali lidé na návsi, kde také probíhalo stavění a kácení "máje". O hodech (v Senticích na svátek sv. Jana) se scházeli na návsi za vyhrávání hudby chlapci v krojích jako"stárci". Nabízeli pití. Děvčata chodila s mísou buchet. Sentické kroje se bohužel nedochovaly, půjčovaly se kroje kyjovské. Večer se konala taneční zábava. Slavnosti a oslavy probíhaly v Senticích na návsi u máje, na výletišti Horka, na Dolním pastvisku a v hospodě.
V roce 1933 měl pronajatou obecní hospodu pan Kotouček, před ním pan Rašovský, od roku 1936 tam po dobu 19 let bylo řeznictví (pan Eduard Andrlík). V čas hodů se v místním kostele konaly bohuslužby. V kostele sedával v první řadě kostelní výbor, děti měly vyhrazené místo před lavicemi. Při zvaní na bohoslužby se vyzvánělo zvonem, zemřel-li někdo, byl zvoněn "umíráček", taktéž při pohřbech a neštěstích. Hrob na hřbitově se předplácel na prvních 10 let poplatkem 80,- Kčs, na druhých 10 let 180,- Kčs. Lidé se setkávali na hřbitově nejvíce o pohřbech a o církevních svátcích. V neděli a ve svátek se nepracovalo, jen nejnutnější práce v domácnosti a hospodářství. Dědina byla čistě zametena, všude byl klid. Vstávalo se později a chodilo se do čebínského kostela. Jedlo se lepší jídlo. Odpoledne se obhlížela pole a plánovala se práce. Děti a mládež podnikaly výlety do okolí. O tzv. prosebných dnech se chodilo procesím ke křížkům orodovat za úrodu. Na sv. Marka (pořekadlo: Na sv. Marka se schová do žita vranka) se chodilo procesím do polí s farářem, který předříkával modlitby a na Mariánský svátek se chodilo ke třem křížům do Chudčic. Při bouřce se lidé modlívali a rozžíhali tzv. hromničnou svíčku (svěcenou na Hromnice). Na ochranu polí před přírodními živly se zapichovala svěcená kočička.

Mezi největší svátky patřily vánoce, Nový rok, velikonoce a svatodušní svátky (7 neděl po velikonocích). O velikonoční neděli se světily v kostele pokrmy. Lidé s sebou brávali vařená vejce a pověra byla, kdyby člověk zabloudil a vzpomněl si s kým velikonoční vajíčko jedl, nalezl by cestu zpět.
V únoru a začátkem března se slavívaly tzv. ostatky.
Od ostatků za 7 týdnů jsou velikonoce a za dalších 7 týdnů Svatý Duch. Tento svátek byl tak držen, že se v ten den ani nádobí nemylo. Chodilo se do kostela ke zpovědi, v nejlepším oblečení, nepracovalo se, k jídlu bylo maso. V září odcházívali lidé naší obce na pouť do Vranova, na Svatého Ducha na svatou Horu a 15. srpna na Hostýn. Dříve se chodilo pěšky, dnes se jezdí autobusem. U velikonoční pobožnosti "Vzkříšení" obcházel průvod věřících kostel, s knězem, který nesl svátost oltářní a potom dával požehnání. Slavnost božího těla se slavila v červnu. Obcházely se 4 oltáříčky umístěné v průjezdech domů a ozdobené větvemi břízy. Tyto slavnosti se u nás již nekonají. Slavnost svěcení zvonů u nás neproběhla, zvon pro naši kapli byl vysvěcen v Brně. Popis této slavnosti je z Hvozdce: Zvon nesou mládenci na nosítkách s krajkovým ubrusem, s nimi jdou tři kmotry, držící tři stuhy uvázané na zvonu - bílou, červenou a modrou.

Za nimi jdou družičky v dlouhých šatech a faráři. Vysvěcení probíhá v kostele a pak je hostina pro všechny, na kterou přispívají lidé dobrovolným příspěvkem peněžním i naturálním.

Pěkným zážitkem bylo svěcení hasičské stříkačky, které bylo velmi slavnostní, po něm se konaly bohoslužby a vyhrávala hudba.

Chvíle nevázaného veselí přinášelo masopustní období, kdy chodili lidé převlečení za různé masky za doprovodu harmoniky po obci, kde dostávali v každém domě nějaký příspěvek (vejce, uzené maso, koláče, pití). V hospodě se z těchto jídel připravila hostina a pokračovalo se ve veselé zábavě.

Na večer, kdy se lidé vracívali z pole, přicházívali do obce "sklínkaři", kteří prodávali knoflíky, hřebeny, prstýnky; dále drátenící, kteří spravovali nádobí, sklenáři a šumaři, kteří za dobrou odměnu a jídlo obveselovali hrou na hudební nástroje. Tito lidé byli většinou slovenské národnosti. Spávali na půdách nebo v hospodě. Trhy se v naší obci nekonaly, obyčejně bývaly ve Veverské Bítýšce nebo v Tišnově. Lidé zde nakupovali oblečení, obuv, nádobí a pod. (věci do domácnosti).

Po pracovním dni se lidé scházívali u obecních studen - horní a dolní, hrávalo se na harmoniku (žertovná písnička: Rovnal sedlák, rovnal slámu, zarovnal tam panímámu). Staří vysedávali na vydrhnutém zápraží, děti chodily cvičit (organizace OREL a SOKOL). Muži se setkávali v kovárně, kde se besedovalo i při kování koní a v hospodě, kde se pila "režná" z tišnovské Humpolky od Dvořáčka. Režná se dělala po domácku z převařené vody, lihu a tresti režné, říkalo se jí též "zednická". Rum se dělal z převařené vody, lihu, praženého cukru a rumové tresti. Oblíbená byla žlutozelená lihovina tzv. světluška.

Velkou událostí byla v obci svatba, při níž se zdobil průchod vrat do domu (postavení brány). Tři bílé koně, na kterých seděli chlapci, nesly věnec z chvojí, ženy nabízely buchty, a vybíraly příspěvky, ze kterých se dával nevěstě dar. Do lavoru na mytí rukou se házely mince pro kuchařky.

Odvod chlapců na vojnu probíhá dnes stejně, jako před léty. Chlapci jedou na povoze s koňmi, ověnčeném chvojím a pentlemi, mají s sebou harmonikáře, zpívá se a dává se připíjet z láhve. "Rekruti" mají na klopě rekrutskou kytku a večer se scházejí v hospodě. Obec mívala hospody dvě, obecní a u Kratochvíla, kde se scházívala omladina. Zábavy se konaly v neděli.

Jak si dříve hrávaly sentické děti?

Kromě hry na honěnou hrávaly hru v "kamínky", která spočívala v tom, že se pět kamínků vyhodilo do vzduchu a chytalo se buď do dlaně nebo na hřbet ruky mezi kotníčky. Častá byla hra s tzv. "puckou" nebo "pótkou" - což byla rozpletená vlněná punčocha, jež se namotala na špunt a byl z toho pružný míček různé velikosti. Další hrou bylo honění za obručí z kola (klacku na obruč se říkalo paléstr) nebo hrály děti s "puckou" vybíjenou.

Na poli se ztrefovaly do hracových lusků s říkankou: Straka skáče po kadlátce, kolik broků v ní? (odhad na počet zrnek). Oblíbenou hrou na jaře bylo "žduchání" kuliček. Sáňky nebyly, dělávaly se ručně tak, že se sbíjela prkna z dubového dřeva a okovávala plechem. Jako lyže posloužila prkénka ze sudu, které si děti uvázaly na nohy motouzem a smyčku zajišťovaly dřívkem. Děvčata si hrávala s vyřezávanými kolíbkami a panenkami a také s knoflíky, které házela na zeď. Oblíbenou hrou děvčat byla hra na prstýnky. Z hlíny si děti stavěly pece, z bláta si tvarovaly figurky a hrníčky, chlapci vyřezávali píšťalky z vrby. Hračky rodiče dětem nekupovali. Vzácně se koupila hračka od podomních obchodníků, nejvíce ze Slovenska. V Tišnově byl obchod s hračkami firmy Schreier.

Jak vypadá život dnešních občanů?

Díky aktivní činnosti společenských organizací Tělovýchovné jednoty SOKOL, Svazu požární ochrany, Svazu žen jsou pořádány plesy, odpoledne s důchodci, sportovní akce, slavnost "Vítání jara", hodové zábavy, vánoční koncert, diskotéky mladých a akce příležitostné např. celodenní výlet s dětmi do okolních lesů, posezení u táboráků pro velké i malé, které se děje u křížku pod stromy na Panské seči. Mladí se starají, aby nezanikl starý zvyk "pálení čarodějnic" v předvečer 1. máje. K lidové tradici se navrací v Senticích svaz žen, který již po 5 let pořádá tzv. babské hody, nejvíce ke svátku Bartoloměje, který je symbolem loučení s létem. Má k tomu účelu kroj dle vlastního návrhu, který se skládá z bílé haleny, červené diftinové kordulky, tiskové červené sukně (u mladších) zelené u starších a bílé zástěry. Chlapci a muži mají taktéž červenou vestu k bílé košili a tmavým kalhotům.

V den 1. května se scházejí občané u Pomníku padlých a odtud za vyhrávání hudby odcházejí k autobusové zastávce, odkud je autobus odveze do Tišnova, kde se spolu s jinými obcemi podílejí na utváření mnohazástupového jásavého průvodu. Pravidelně se slaví též den osvobození naší vlasti 9. květen a svátek Velké říjnové socialistické revoluce, kdy bývá pořádán lampionový průvod a dále svátek vítězství pracujícího lidu v historickém únoru 1948. Svazem žen, požárníky, tělovýchovnou jednotou SOKOL a dohlížecím výborem Jednoty jsou pořádány tématické zájezdy, jezdí se do brněnských divadel a do kryté plovárny v Kuřimi.

Obětavou prací sentických občanů byla vybudována mnohá hodnotná díla, jako např. kanalizace v obci, chodníky, autobusová zastávka, škola, požární zbrojnice, díla, která přispěla k celkovému estetickému vzhledu obce. Poslední, velkou akcí budovanou svépomocí byla výstavba vodovodu pro Sentice, kterým se konečně vyřešil problém nedostatku pitné vody.

Snahou o úpravu a tvorbu pěkného životního prostředí se rozdíl mezi venkovem a městem ve způsobu života postupně vyrovnává a lidem se na vesnici žije stejně dobře jako ve městě. Dnes jsme hrdi na úspěchy, kterých bylo dosaženo a proto všem, kteří se zasloužili o rozvoj naší obce vyjadřujeme tímto vřelý dík.

"Jim nikdo nepostavil sochu,
památník z bronzu odlévaný.
Ač slávy nedbali ni trochu,
pomník si zklenuli svou dlaní".

(Vilém Závada)

Použité prameny

1. Karel Eichler: Paměti panství Veverského (1891)
2. Rostislav Vermouzek, František Čapka: Čebín
3. Kroniky obce Sentice a Kronika školní (z r. 1891)
4. Památník I. Župy hasičské Tišnovské - Oharkovy

Celkový pohled na obec z lesa nad Novákovou hájenkou

Pohled na obec od hřbitova

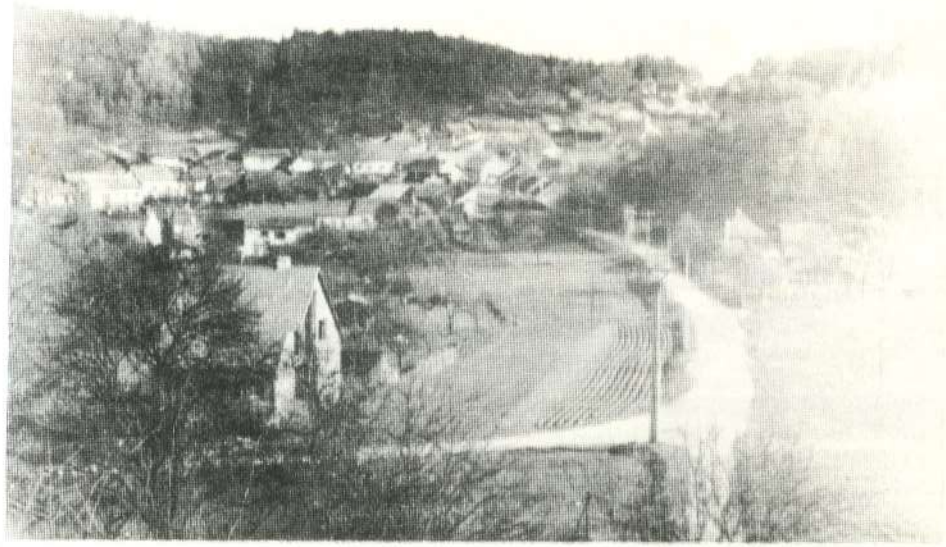

Pohled na horní část obce- Doubí

Střed obce s kaplí

Škola se Spolkovým domem

Pomník padlých

Pískovcové sochy u č. 80 - sv. Florian a sv. Jan z Nepomuku

Stavení č. 1

Vydává: Místní národní výbor Sentice u příležitosti 630 let
obce od první zmínky v historických pramenech

Autor: Eva Vodičková

Odpovědný redaktor: Eva Vodičková

Autor obrazové přílohy
a grafická úprava: Eva Vodičková

Náklad: 250 výtisků

Tisk povolen: Odbor kultury Okresního národního výboru
Brno - venkov pod číslem povolení 370312588

Neprodejné